

Natuur & Milieu

in Amsterdam Oud-Zuid

2009

Liefdesbruggetje

Stil en schoon varen

Actieplan mussen

SWOMP

Colofon

Dit blad wordt gedrukt in een oplage van 50.000 ex. en verspreid in Amsterdam Oud-Zuid.

Uitgave 2009

Stichting Wijkcentrum Ceintuur
Stichting SOOZ

Bijdragen:

Aura de Klyn, Bart Nooij, Daniel Kropveld, Els Timmerman, Hannah Auer, Karine Klappe, Lilian Voshaar, Maarten Wesselink, Nelly Kreuwels, Paul van den Boogaard, Peter van der Pouw Kraan, Quirijn Verhoog, Rikus Spithorst, Soumicha Bouzitoun, Stephen Scholte, Thea Dammen, Toos Kossen

Fotografie:

Daniel Kropveld, Danielle Cornelissen, Donna Marijne, Geert Timmerman, Karin Blisard, Karine Klappe, Lilian Voshaar, Mariëtta de Zorzi, Neurosa, Oscar Vrij, Paul van den Boogaard, Paul Wolf, Peter Lange, Russ Klenman, Stephen Scholte, SWOMP, Thea Dammen, Toos Tuin, Wout Nooitgedagt

Opmaak:

Lilian Voshaar & Jan Willem Kleisen

Druk:

Dijkman Offset Diemen

Redactieadres:

Gerard Doustraat 133

1073 VT Amsterdam

020-400 45 03

nmt@wijkcentrumceintuur.nl

Foto omslag:

Sarphatipark: Peter Lange

Inhoud:

10 jaar NMT/Liefdesbruggetje	3
Column	4
Opentuinendag 2009	4
SWOMP	6-7
Een wit-gele geveltuin: licht in de schaduw	8
Geveltuinten in 2008	9
Natuuractiviteiten Buurtcentrum De Pijp	10
Twaalf tips voor uw portemonnee en het milieu	11
Resultaat goede doel Geveltuintendag	11
Van Niemandsland naar ruige speelplekken	12
Papierbakvulling	1
Natuurlijk IVN!	14
Vondelpark, medebeheer en ecokids	15
Agenda/ Cursussen aanbod 2009	16-17-18
Urban Guerilla Gardening	19
De wereld van daken	21-21
Stil en schoon varen in een fluisterbootje	22-23
Groen Gemaal	22
Cinetol tuinen	23
Paddentrek in het Vondelpark	24
Straks terug in het Vondelpark?	25
Vleermuizen zoeken in uw binnentuin	25
Actieplan huismus	26-27
Voed-Saam resultaten	
Geveltuintenpakket	
Bedreigde planten in Oud-Zuid	28
Aanvraagformulier voor een geveltuin	29-30
Water in je tuin	31
Biedt zich aan/gezocht:	32

10 jaar nmt

Reden voor feest én bezinning

10 jaar: reden voor feest én bezinning. Natuur- en milieuteam De Pijp kan terugkijken op 10 jarige samenwerking met bewoners aan het groener en leefbaarder maken van diezelfde Pijp. Om van de - eens boomloze en geveltuin-vrije - nauwe straten naar de nu veelal groene straten te komen is veel werk verzet.

Terugkijken kan leuk zijn, maar vooruitkijken heeft meer zin. Wat kunnen we de komende jaren bijdragen aan een prettige leefomgeving voor iedereen?

Hulp

In het najaar willen we graag een dag organiseren over stadsnatuur in al zijn verschijningsvormen. Dat kunnen we natuurlijk niet alleen en daarom vragen wij uw hulp.

Wie wil samen met ons bedenken hoe we dat gaan doen, welke mensen en sprekers we uitnodigen en waar het gaat plaatsvinden? Bel of mail naar Lilian Voshaar om u op te geven. (400 45 03) l.voshaar.nmt@wijkcentrumceintuur.nl.

Feestelijkheden

Behalve de stadsnatuurdag gaan we elke maand in het Sarphatipark leuke dingen organiseren: een vroege vogelexcursie, mussenkluszaterdagen, een knoppenwandeling, een vleermuizenexcursie, een stek-en zaailes, een snoeicursus en nog veel meer.

De feestelijke opening van het Liefdesbruggetje gaan we proberen te combineren met Geveltuinendag om er een echt feest van te maken. Heeft u ideeën over wat leuk zou zijn: die zijn altijd welkom. Laat het ons weten.

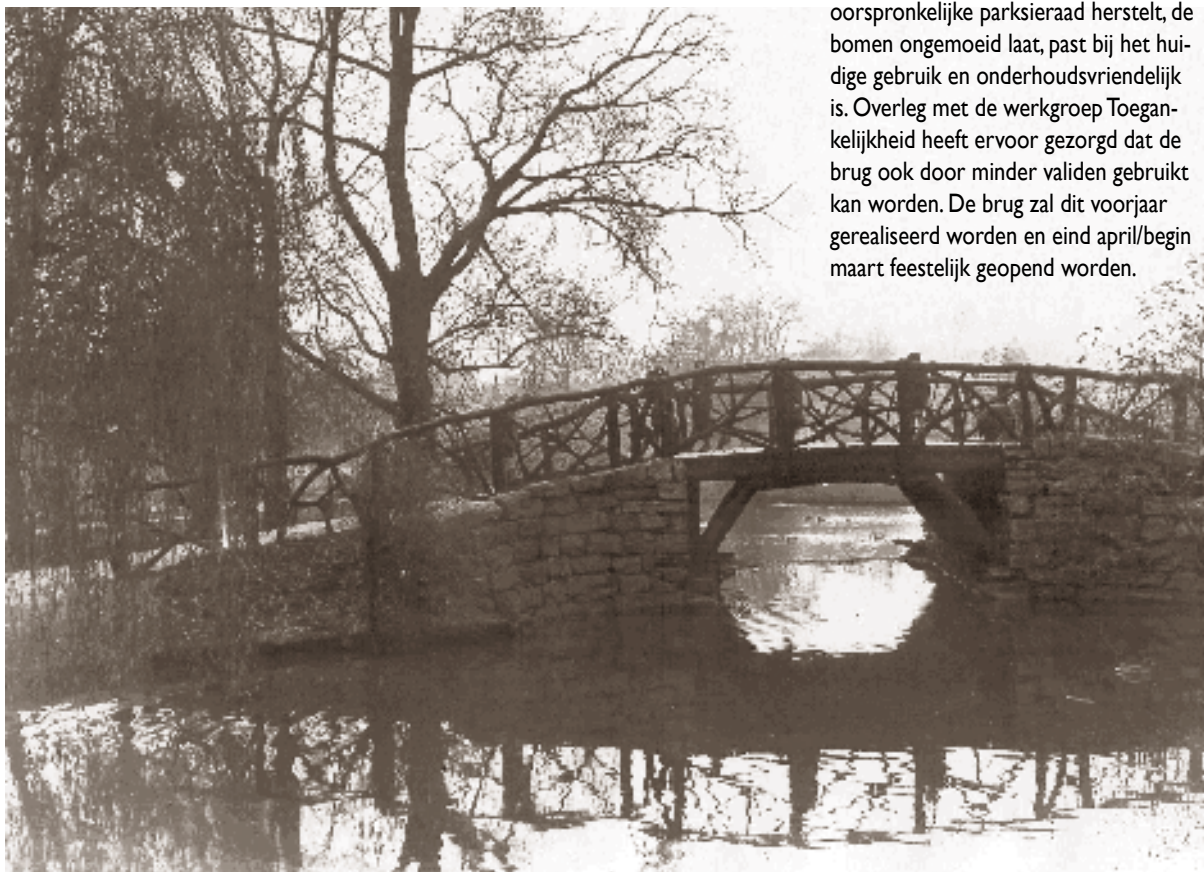
Wij houden u op de hoogte via onze website en de maandelijkse digitale Groene Ladder, waar u zich overigens voor kunt aanmelden door een mailtje te sturen naar nmt@wijkcentrumceintuur.nl

Het Liefdesbruggetje

Stadsdeel Oud-Zuid heeft in 2002 en 2003 groot onderhoud gepleegd aan de vijvers, de bruggen en het monument van Sarphati. Daarnaast zijn ecologische maatregelen genomen. Deze zijn op een onderdeel na, het liefdesbruggetje, voltooid.

Na verschillende onderzoeken heeft het Bureau voor Monumentenzorg en Archeologie geadviseerd het gebouw van het Groen Gemaal de status van gemeentelijk monument toe te kennen, maar niet aan de waterval. De brug was namelijk verdwenen en aan de waterval was te veel veranderd. In overleg met het Natuur & Milieuteam is toen de werkgroep 'Liefdesbruggetje' opgericht. Deze groep bestond uit Jeroen Aakster en dhr van 't Hof, Thea Dammen, Wim de Boer, Jeanette Swaab de beheerder en Quirijn Verhoog, de ontwerper van het stadsdeel.

De groep heeft in een aantal sessies de historie en de mogelijkheden ten aanzien van ontwerp, techniek en financiën in kaart gebracht. Uiteindelijk is er een ontwerp vastgesteld dat dit fraaie, oorspronkelijke parksieraad herstelt, de bomen ongemoeid laat, past bij het huidige gebruik en onderhoudsvriendelijk is. Overleg met de werkgroep Toegankelijkheid heeft ervoor gezorgd dat de brug ook door minder validen gebruikt kan worden. De brug zal dit voorjaar gerealiseerd worden en eind april/begin maart feestelijk geopend worden.

Kyoto

Heel lang heb ik gedacht dat dat een Japanse sportschoenenfabriek was. Totdat deze naam bekend werd als plaats waar belangrijke globale milieuafspraken werden gemaakt. Nou ja, afspraken? Volgens mij gaat het meer om vrijblijvende intenties...

En we zitten natuurlijk dik en vet in de gevarezone, qua milieu. "Een ongemakkelijke waarheid" van Al Gore mag wat mij betreft in geen enkele boekenkast ontbreken. Want binnen enkele generaties lukt het ons, van de aarde een heel onvriendelijke en gevaarlijke woonplaats te maken. En nu ik het woord "woonplaats" noem, realiseer ik mij dat je in je eigen woonplaats de meeste gevolgen ondervindt van een smerig milieu. Kort samengevat: heel veel roet en fijnstof in de lucht en je longen zijn zwart vanbinnen. En op lange termijn verpesten we het leefmilieu op de hele wereld.

Ik ben geen geitewollensokkentype. Ik ben erg slordig qua afvalscheiding, eerlijk is eerlijk. Ik heb er niet zo veel zin in om een pesteind te sjouwen met mijn oude kranten, terwijl ik ze ook voor de deur

met de vuilnisman kan meegeven. En die leuke geveltuintjes die vast en zeker een steentje bijdragen aan meer zuurstof in de lucht zijn me vaak een doorn in het oog: op allerlei plaatsen worden die zo slecht bijgehouden, dat de stoep is overwoekerd en de voetganger er nog amper langs kan.

Maar wat is er mis met verf op waterbasis zodat we geen liters peut in het milieu neersmiten? Waarom gebruikt niet iedereen dat? En waarom verwarmen we nog steeds ons huis met een aardgaskachel die de meeste warmte niet fijn in de woonkamer laat stralen, maar door de schoorsteen naar buiten blaast? Hoe kan het, dat er subsidies en kortingen zijn op auto's (die ook in een wat schonere vorm toch nog de pest voor het milieu zijn) terwijl zo'n geweldige uitvindingen als de LED-lamp peperduur is, zodat de consument deze toch niet al te snel zal kopen? Kijk, hier kom ik terecht bij het grootste milieuprobleem dat er is. Een falende overheid.

Hoe kon het gebeuren dat het ook dit jaar niet gaat lukken, vuile vrachtauto's uit de stad te weren? Waarom was de gemeente niet bereid, een leninkje van een lullige zes miljoen te verstrekken aan de vrachtram, een heel schoon en duurzaam alternatief? Hoe kan het, dat de waterstofbus nog steeds niet op grote schaal is ingevoerd?

Als we écht wat aan het milieu willen doen, dan moeten we wat anders dan symboolpolitiek bedrijven. Want het grootste probleem is niet het ontbreken van grasvelden op het dak, maar de falende overheid die veel te veel kansen laat verzanden in geneuzel. Die overheid, dáár moeten we wat aan doen.

Rikus Spithorst
Bewoner van De Pijp

Open tuindag De Pijp wordt dit jaar gehouden op zaterdag 27 juni van 11.00 tot 17.00 uur.

Een passe partout (met tuinbeschrijvingen) kost slechts 2 euro en is verkrijgbaar bij alle tuinen o.a. bij het Buurtcentrum aan de 2e van der Helstraat 66, Vereniging Frans Halstuinen, Frans Halstraat 16K en op het adres van Mini Groot aan de Hemonystraat 26 E.

De tuinen zijn geopend van 11.00 tot 17.00 en zijn te herkennen aan de ballonnen aan de gevel. Lijkt het je ook leuk je tuin ook open te stellen? Neem dan contact op met Mini Groot (671 97 65).

In de maand juni, als het groen op zijn mooist is, kun je ze bezichtigen. Leden van de Werkgroep Opentuinendag De Pijp stellen dan hun tuin open voor het publiek. Grote binnentuinen, daktuinen, postzegel-tuintjes of een verwilderd stuk bos, allen worden ze gekoesterd door hun eigenaar, die de ruimte achter het huis naar eigen inzicht heeft ingericht.

Juist dit persoonlijke aspect maakt deze route langs de tuinen tot een bijzondere belevenis. Ook bijzonder is de rust in de binnentuinen. Die is belangrijk voor de bewoners én voor de dieren die in de stad hun leefplek hebben. De tuinen zijn dus meer dan een lust voor het menselijk oog alleen.

Open Tuinendag De Pijp

Ieder jaar doen er weer nieuwe tuinengenaren mee. Heeft u ook een tuin en lijkt het u leuk die open te stellen, dan bent u van harte welkom. We zijn een enthousiaste club van (stads)tuiniers. De dag na Open Tuinendag bekijken we elkaars tuinen en sluiten de dag af met een gezellige maaltijd. Voor nieuwe deelnemers hebben we alvast een plaats aan de dinertafel gereserveerd!

Namens de Werkgroep Open Tuinendag
Maarten Wesselink

Een oud schoolgebouw werd in 2006 gesloopt. De nieuwbouw liep vertraging op en twee jaar lang keken omwonenden uit op een saaie zandvlakte met een hek eromheen. Wat wilde planten schoten wortel in het mengsel van zand en hondenpoep.

Toen was er SWOMP: **S**limme **W**oonwagengewoners **O**p **M**ooie **P**lekjes. Met een paar caravans en steeds meer tuintjes, tot zowat het hele terrein vol stond met boerenkool, tuinbonen, gladiolen, aardappelen, bessenstruiken en wat dies meer zijn. Een mooi gezicht. SWOMP is een actie van Kraakgroep De Pijp en Groenfront!, de ecologische actiegroep die vooral bekend is geworden door acties voor het behoud van een bos in Schinveld dat moest wijken voor een NAVO-vliegveld. De afgelopen zomer kraakten ze het braakliggende terrein aan de Rustenburgerstraat, vlak bij de Ruysdaelkade. Binnen muurtjes van op elkaar gestapelde bakstenen stortten ze aarde en legden ze tuintjes aan. Dezelfde aarde die overal in De Pijp wordt gebruikt voor de geveltuintjes.

Waarom eigenlijk? We vroegen het begin januari aan twee SWOMP'ers, Joop en Anna. Ze hebben een huisje gebouwd van hout en strobalen (voor de isolatie) en gebruiken de caravans ernaast als slaapkamers. De elektra komt van drie zonnepanelen. Terwijl Anne een houtblok tot kleine aanmaakhoutjes hakt en de kachel aansteekt, vertellen ze wat hen beweegt.

Kabouters en groen

Het gaat om meer dan de tuintjes, leggen ze uit. Anna: "Het eerste idee was dat dit landje al twee jaar braak ligt. Er is tot sloop van het oude schoolgebouw besloten terwijl er nog allerlei procedures liepen tegen de bouwplannen en om de bomen op het terrein monumentaal te verklaren." De bouw- en de sloopvergunning horen aan elkaar gekoppeld te zijn, vinden ze.

Joop: "Ten tweede hebben we allemaal een band met guerrilla gardening. Een wereldwijd fenomeen, volgens zeggen ontstaan in New York. Je kunt een paar stoeptegels weghalen of in een parkje een gat graven en daar plantjes in zetten." Joop heeft het niet van een vreemde. Zijn vader behoorde tot de ludieke Kabouterbeweging die rond 1970 in Amsterdam hetzelfde deed.

Joop: "Je doet dingen niet omdat de overheid je dat vertelt maar omdat je gelooft dat het het meest sociale is voor je buurt. Je kunt heel lang zeiken dat de groenvoorziening in de buurt niet goed is, maar je kunt er ook zelf voor zorgen."

Krimpen of verzuipen

Het derde thema is de Groenfront!-campagne Krimpen of verzuipen. "Dat zo'n film van Al Gore over de klimaatverandering aanslaat en dat mensen het probleem eindelijk serieus nemen, is een teken aan de wand: we moeten er nu wat mee gaan doen. Dat groei-ideaal moet stoppen. We moeten naar groene alternatieven voor energie, afvalverwerking en productie, maar we moeten niet de illusie hebben dat we onze huidige manier van leven daarmee in stand kunnen houden. Als iedereen op de wereld de Nederlandse levensstijl zou hebben, zouden we twee of drie aardes nodig hebben. In ieder geval meer dan die ene die we hebben. Wij kunnen wel leuk het recht op al die luxe willen verdedigen, maar dat schiet gewoon niet op. De rest van de wereld betaalt daarvoor en op den duur worden ook onze kinderen de dupe."

Andere energiebronnen

Joop: "Ook met zonnecellen, windenergie en waterkracht kunnen we het huidige energiegebruik niet volhouden. We moeten daar wel op overschakelen maar ook alles wat niet nodig is aan vervuiling en consumptie elimineren." Joop en Anne gebruiken ongeveer een vierkante meter aan zonnepanelen voor enkele halogeenlampjes en een cd-speler. Het huidige elektriciteitsgebruik van een gemiddeld huishouden vergt echter een veelvoud van dit oppervlak. Het scheelt als je ook een zonneboiler installeert, waarin het water rechtstreeks door de zon wordt verwarmd. De terugverdientijd van een zonnepaneel is nu tien tot twintig jaar.

De levensstijl van de SWOMP'ers mag dan sober zijn, CO2-neutrale gebouwen waar het ook voor mensen met hogere eisen prettig toeven is, zijn met de huidige stand van de techniek wel degelijk mogelijk. Dit blijkt na enig zoeken op internet. Zie bijvoorbeeld het nieuwe TNT-distributiecentrum in Veenendaal, met al zijn computers en lampen. De energiebehoefte is er tot de helft te-

ruggebracht door goede isolatie, veel daglicht op bureaus en energiezuinige lampen. Wat er dan nog nodig is, komt van zonnepanelen op het dak en van warmte uit het grondwater.

Voedselproductie

Ook bij de voedselproductie kan heel veel gewonnen worden. Joop: “De productie van voedsel is totaal uit zijn verband geraakt. We stoppen vijf keer zoveel energie in voedsel als wij er met ons lichaam uit halen als wij het opeten.” De SWOMP'ers willen laten zien dat het anders kan. Anne: “Door je eigen groente te verbouwen, verbruik je al veel minder energie doordat je al dat transport niet hebt.”

Natuurlijk is het aanleggen van tuintjes op een paar braakliggende terreinen niet het alternatief waarmee de bewoners van Amsterdam-Zuid aan het eind van deze eeuw zullen overleven. Maar het scheelt wel als je in je eigen tuin op de begane grond of op het dak groente verbouwt. Belangrijker is dat er productie plaatsvindt in de omgeving van de stad, zeggen ze. Veel weilanden waarop nu koeien grazen kunnen veel beter worden gebruikt voor groenten en aardappelen.

Joop: “Vleesproductie kost ongelooflijk veel energie. Op dit moment gebruiken we in Nederland bijna al ons land om koeien en andere beesten te produceren. De opbrengst in kilo's per hectare is bij koeien tienmaal zo klein als bij groente. Het is niet efficiënt. Bovendien moeten we op een duurzame manier gaan verbouwen: zonder pesticiden, zonder de grond uit te putten, zonder monocultuur.”

Permacultuur

Ze verbouwen daarom hun groenten ecologisch. Joop: “Dit is eens soort showcase van permacultuur (permanent agriculture). Je probeert te leren van natuurlijke systemen. Dat doe je door een onwijze biodiversiteit, waardoor je niet afhankelijk bent van één gewas. Ziektes grijpen dan minder snel om zich heen. En je creëert een habitat voor beestjes die je nodig hebt.” Slakken worden bijvoorbeeld opgegeten door egels en dus

maak je een takkenwal waarin die egels zich thuis voelen. Zo bouw je een minicosysteem dat zichzelf in stand houdt.

Joop: “Een ontwerp zou kunnen zijn: je hebt in het midden een boom. Hij heeft een heel klein oppervlak op de grond, maar onder de grond gaat hij heel diep. Daarnaast heb je struikgewas, zoals bessenstruiken. Nog wat lager heb je groenten. Als je zo gevarieerd plant, maak je veel efficiënter gebruik van het oppervlak en van het zonlicht. De voedingsstoffen die de boom aanboort, daar zou de boerenkool nooit bij kunnen. Het blad valt van de bomen en stelt zo de voedingsstoffen beschikbaar voor de andere groenten.” Ook komt waardevol plantenvoedsel in de toekomst van een composthoop. Buurtbewoners kunnen composteerbaar materiaal inleveren door een gat in het hek, waarachter een emmer staat.

Public relations

Het opbouwen van zo'n permacultuur vergt een jaar of vijf. Op deze plek zal het niet lukken, want vroeg of laat wordt er gebouwd. SWOMP is dan ook vooral bedoeld om duurzaamheid (zo leven dat ook komende generaties nog in hun behoeften kunnen voorzien) en alternatieven aan de orde te stellen. Voorbijgangers maken een praatje bij het hek, lezen de uitleg op de borden. Voor januari staat een workshop ecotoilet bouwen gepland. Schoolklassen brengen een bezoek en de SWOMP'ers worden uitgenodigd voor een discussie

SWOMP

tijdens de les maatschappijleer. Veel meer informatie vind je op de website swomp.wordpress.com en op borden aan het hek ter plaatse. En natuurlijk kun je mailen naar swomp@hypocrisy.org

Peter van der Pouw Kraan

Sinds de 'land'kraak van de Rustenburgerstraat heeft het stadsdeel de sloopvergunning gekoppeld aan een bouwvergunning. Er mag dus pas gesloopt worden als alles rond is qua vergunning.

Licht in de schaduw

Later, als ik groot ben, wil ik een wit/gele voortuin. Het hele jaar moet er iets bloeien, maar alleen in wit, crème of geel. Gelukkig kan ik dit nu al in mijn nieuwe geveltuin uit proberen.

De geveltuin ligt op het noorden, maar doordat ik aan het Amstelkanaal woon heb ik veel licht. Alleen in de zomermaanden krijg ik na zes uur 's middags een beetje zon in de tuin. De echt zon aanbindende planten probeer ik dus maar niet eens in mijn tuintje. Ik kon het echter niet laten toen ik een echt witbloeiende Ipomoea had opgekweekt, die voor te zetten. Hij heeft zijn best gedaan maar toch niet veel meer dan tien bloemen voor mij laten bloeien. Dus geen zomer klimmertjes op het noorden, het werkt niet. Ook andere kwetsbare planten kunt u beter niet proberen, vanwege de snijdend koude oosten wind die evenwijdig langs noord gevels raast.

Wel een aantal gewone Nederlandse planten zoals je ze in de berm tegen kan komen. Dat garandeert mij dat ze goed aan gepast zijn aan ons klimaat en daardoor ook een goeie lange bloeiperiode

zullen hebben. Tot nu toe is het me gelukt om sinds de eerste aanplant in maart aldoor bloei te hebben. Zelfs nu (half januari) staat de Winterjasmijn te bloeien, nog niet heel uitbundig, maar geef die struik een paar jaar en het wordt een weelderige gele bos, precies tussen de ramen van mij en mijn buurvrouw.

Ik probeer het wat lichtere felle geel van de Teunisbloem flink gescheiden te houden van het donkerder (ei)geel van de Rudbeckia nitida. Ikzelf vind die twee gelen niet zo mooi in combinatie, maar omdat het allebei hoog ende planten zijn

wil ik ze graag hebben, zodat ik er ook vanuit mijn kamer van kan genieten. Dit jaar doe ik het lijstje hierboven in bloei volgorde. En dan wilde ik dat ik nog ruimte had voor: De wintergroene en winterbloeiende Viburnum tinus, of de witte Lysimachia clethroides of de geel bloeiende Akelei of de gele Doronicum. Of dat ik vorig najaar al witte en lichtgeel bloeiende Crocussen besteld had, of de gele Winteraconiet.

En zo kan ik nog wel even doorgaan. Loop eens langs komende zomer.

Toos Tuin

Wit-gele geveltuin

Latijnse naam	Ned. naam	Kleur	Bloei	Hoogte	Bijzonder
Jasminum nudiflorum	Winterjasmijn	geel	nov-jan	50-300	opbinden
Galanthus nivalis	Sneeuwklokje	wit	jan-feb	15-25	bol
Helleborus niger	Kerstroos	wit	feb-maart	30-40	halfschaduw
Narcissus	Narcis	div	maart, april	20-40	bol
Allium ursinum	Daslook	wit	maart, april	40	bol
Symphytum ibericum	Smeewortel	crème	vanaf maart	10-20	vochtig
Lunaria annua	Judaspenning	wit	apr-mei	50-100	2-jarig
Erysimum cheiri	Muurbloem	geel/groen	apr-juni	30-40	zaait uit
Lamium galeobdolon	Gele dovenetel	geel	mei juni	20-30	kruipt
Coridalis lutea	Gele helmblom	geel	vanaf mei	10-30	halfschaduw
Limnathes Douglasii	Spiegelietje	geel/wit	mei-nov	10	zaait uit
Allium maritimum	Sneeuwkleed	wit	mei-nov	20	zaait uit
Sambucus nigra 'Laciniata'	Peterselievlier	wit	mei	300	hoge struik
Lysimachia nummularia	Penningkruid	geel	mei-aug	10	kruipt, vocht
Oenothera biennis	Teunisbloem	geel	juni-sept	100-150	2-jarig
Leucanthemum vulgare	Margriet	wit/geel	juni juli	30-40	snijbloem
Silene	Lage Silene	crème	juni-juli	10	vlinders
Euphorbia	Wolfsmelk	geel	juni-nov	30	woekert !
Briza maxima	Beverdje	crème	juni-aug	15	klein grasje
Phlox paniculata	Flox	wit	juni-aug	60-80	geurend
Rudbeckia nitida	Zonnehoed	geel	juli-nov	150-180	snijbloem
Leucanthemella serotina	Herfstmargriet	wit/geel	sep-nov	120-170	snijbloem

81% Goed onderhouden!

Het was 15 jaar geleden dat in De Pijp het initiatief werd genomen geveltuinen aan te leggen. Voor ons een goede aanleiding om te onderzoeken hoe het ermee gaat. Hoeveel zijn er nu en hoe liggen ze er bij?

De straten zijn steeds een beetje groener geworden, maar als je door de buurt loopt zie je ook veel tuinen die verwaarloosd zijn. Aan dat laatste wilden we wat doen. Vrijwilligers van ons team zijn de afgelopen zomer de straat opgegaan om de geveltuinen te inventariseren. De toestand van de geveltuinen kunnen we nu in cijfers uitdrukken.

Resultaten

We hebben alleen de geveltuinen geteld. De tuintjes bij bomen en bloempot-

tentuintjes, hoe leuk ze er vaak ook uitzien, hebben we niet in de telling meegenomen. In totaal hebben we 1.681 (!) geveltuinen geteld en daarvan was 81% goed onderhouden, 9% leeg en 11% min of meer verwilderd. Die laatste categorie was het lastigste om objectief te beoordelen. Als de één vindt dat er sprake is van een leuke wilde tuin, dan vindt de ander dat er nodig gesnoeid moet worden.

Verschillen tussen buurten onderling

Welke buurten komen nu het beste uit de bus? De afbeelding laat het percentage 'goed onderhouden' geveltuinen per buurt zien.

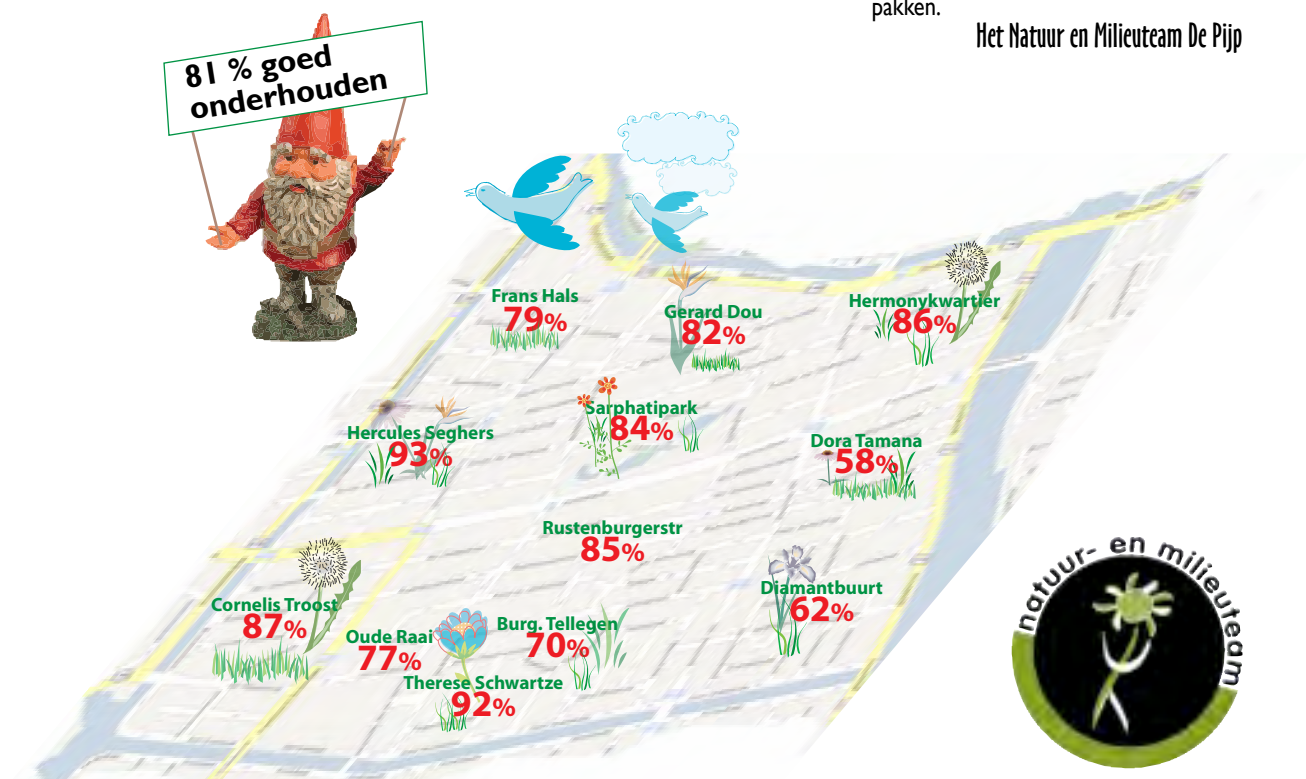
De buurten met de best onderhouden geveltuinen zijn het Hercules Segherskwartier (93%) en de Therese Schwartzebuurt (92%). De buurten waar de geveltuinen het slechtste waren onderhouden zijn de Dora Tamanawijk, (58%) en de Diamantbuurt (62%).

Het is moeilijk om te achterhalen wat de oorzaak is voor dit verschil in onderhoud. In de Cornelis Troostbuurt lijkt het erop dat leegstaande of verwaarloosde tuinen horen bij een huis dat net wordt opgeknapt of te koop wordt aangeboden.

Als we een lege of verwilderde tuin aantreffen hebben we een brief in de bus gedaan, met daarin een aanbod om te helpen met de tuin. Bijvoorbeeld met een snoeicursus (veel klimplanten waren daar dringend aan toe) of door aan te geven dat de bezitter van de geveltuin een beroep kan doen op de medewerkers van het Groen Gemaal (in het Sarphatipark).

De inventarisatie heeft ons wel aan het denken gezet. We willen opnieuw in actie komen, deze keer om de buurten die nu het minst uit de bus kwamen een extra zetje te geven. Daarbij kunnen we uw ideeën uitstekend gebruiken. E-mail nmt@wijkcentrumceintuur.nl of 400 45 03 en laat ons weten hoe u een groenactie in uw buurt aan zou willen pakken.

Het Natuur en Milieuteam De Pijp

Natuuractiviteiten Buurtcentrum De Pijp

Buurtcentrum De Pijp organiseert alweer meer dan elf jaar natuur-activiteiten voor kinderen en volwassenen. Deze activiteiten worden uitgevoerd door bijna twintig vrijwilligers en de natuur-educatief medewerker.

Tekening van Floor

Tuinieren

Sinds elf jaar wordt er getuinierd in de binnentuin van Buurtcentrum De Pijp. Boven op het dak van een parkeergarage verzorgen enthousiaste kinderen en volwassenen planten. In ongeveer vijfendertig tuintjes groeien bloemen, groenten en kruiden. In de kas groeien komkommers, tomaten en verschillende basilicumsoorten. Daarnaast groeien er kruiden, snijbloemen en wilde bloemen. Een deel van de oogst wordt gebruikt in het Buurtcentrum.

Op woensdagmiddag draait er een tuinclub voor kinderen en op donderdagochtend een tuinclub voor volwassenen. Lekker buiten werken met je handen in de aarde.

Natuurclub

In het Buurtcentrum draaien verschillende natuurclubjes. Kinderen ontdekken en onderzoeken allerlei natuurzaken in de stad. Deze clubjes gaan natuurlijk regelmatig naar buiten om bodemdierpjes te zoeken in de tuin; om bladeren, zaden en vruchten te verzamelen of om vogels te onderzoeken. In het voorjaar kweken we kikkerdril of vlindereitjes op. In het natuurlokaal kleien kinderen bodemdierpjes na; maken ze boekenleggers van gedroogde bloemen; stekken ze planten en maken ze bloemstukjes.

De natuurclubjes voor kinderen draaien op maandag- en dinsdagmiddag. Zij zijn onderdeel van de naschoolse activiteiten "Een leuke schooldag" dat wordt aangeboden aan alle kinderen van De Pijp.

In het najaar van 2008 is voor de eerste keer de kleuterclub natuur gestart op woensdagmiddag met 15 enthousiaste kleuters en vier natuurjuffen. Deze club is voor kinderen van 4, 5 en 6 jaar oud.

Balkonplantencursus en dialezing voor volwassenen

In het voor- en in het najaar zijn er balkonplantencursussen. Cursisten krijgen veel praktische informatie over het inrichten en onderhouden van een balkon met planten in bakken en potten. Enkele onderwerpen die aan de orde komen: verschillende soorten planten; zon- en schaduw balkons; zaaïen en verspenen; potgrond; potten/bakken; voeding en watergeven.

Daarnaast is er een gratis dialezing "Tuinen en balkons in Amsterdam" op 27 mei 2009. U kunt genieten van grote en kleine tuinen: een prachtig jordanees dak met uitzicht op de Westertoren; een bloemrijke vensterbank in De

Pijp; allerlei mooie balkonnetjes; een dekschuit vol bloemen op de Amstel en parkachtige binnentuinen aan de grachten.

Natuurwandelingen of excursies

Een paar keer per jaar gaan volwassenen wandelen/op excursie naar groene plekken in of rond Amsterdam bv. naar de Hortus van de VU met zijn interessante kassen, natuurterrein van natuurvereniging De Ruige Hof in Amsterdam Zuid-Oost en naar natuurtuin de Wiedijk. Deze activiteit vindt plaats op maandagmiddag onder begeleiding van twee gastvrouwen.

Overige activiteiten

- * bloemstukjes maken voor kinderen en volwassenen
- * presentaties tijdens de jaarlijkse geveltuinendag en de open tuinendag in De Pijp
- * "verrassingen" zoals de boomfeestdag (18 maart 2009) en waterdierpjes vangen
- * natuurlessen voor groepen cursisten Nederlandse les
- * natuuractiviteiten voor kinderen en/of volwassenen tijdens de zomervakantie

Stephen Scholte
s.scholte@combiwel.nl
Buurtcentrum De Pijp
2e van der Helststraat 66
(570 96 40)

Max met een spitskool (foto Stephen Scholte)

Twaalf tips voor uw portemonnee én een beter milieu

Natuurlijk willen we allemaal werken aan een beter milieu, voor onszelf en onze kinderen. Maar wist u dat het ook goed is voor uw portemonnee als u aan het milieu denkt? Hier 12 tips om in 2009 het milieu en u zelf te verrijken.

1. Doe bij gebruik van een droogtrommel de was direct na een wasbeurt in de trommel. Het water verdampt sneller doordat de was nog warm is. Die wordt dus eerder droog.
2. Doe een grote droge handdoek in de droogtrommel bij de (nog warme) natte was. De droogbeurt wordt zo met 15 minuten verkort. Reken uit uw winst! De handdoek kan gewoon in de droogtrommel achterblijven.

3. Spoel de vaat niet eerst af voordat u het in de afwasmachine doet. Een goede afwasmachine kan de vaat prima schoon krijgen. Hiermee bespaart u veel water.
4. Hang gordijnen niet vóór de verwarming maar erboven of erachter. Zo blijft de warmte niet achter de gordijnen hangen en is uw huis eerder warm. Ook blijven de planten op de vensterbank er mooier bij staan.
5. Houd de buitendeur bij koud weer dicht. Plaats eventueel een deurdranger.
6. Verwarm geen ruimtes in huis waar u niet verblijft.
7. Er zijn schakelaars waarmee u in een kamer al uw apparatuur in één keer uit kunt zetten als u het huis verlaat of gaat slapen. Ook 'standby' of in slaapstand' gebruikt apparatuur nog steeds stroom. Zo voorkomt u het onnodige stroomverbruik en een hoge electriciteitsrekening. Een schakelaar om alles in één keer uit te zetten kunt u kant en klaar verkrijgen bij doe-het-zelf zaken.

8. Haal de telefoon oplader uit het stopcontact als u die niet gebruikt.
9. Haal de stekker van de elektrische tandenborstel eruit als de tandenborstel is opgeladen.
10. Zet de kraan uit tijdens het tandenpoetsen, dat scheelt veel water.
11. Als u meerdere pannen op het fornuis hebt staan en u wilt er één warm houden, stapel de ene pan dan op de andere pan. Zo kunt u één gaspist uitdraaien. Op www.echtdouchen.nl kunt u gratis een douchezandloper aanvragen. Deze zandloper geeft aan wanneer u te lang onder de douche staat.
12. Kinderen zijn de toekomst! Leer ze daarom om apparatuur en lampen na gebruik uit te doen. Dit kan al wanneer ze heel klein zijn door een spelletje te spelen voordat ze naar bed gaan waarbij ze moeten zoeken naar alle knoppen die uit kunnen worden gezet.

Veel plezier met de tips en het uittellen van de winst!

Resultaat goede doel Geveltuinendag

Elk jaar op de geveltuinendagen in een groot deel van Amsterdam worden plantenpakketten verkocht door vrijwilligers en de opbrengst gaat naar een goed doel dat we samen uitgekozen hebben. Afgelopen jaar was dat een project in Nieuw Bethesda, Zuid-Afrika.

STICHTING VOED-SAAM

Met het geld en de overige donaties is veel gedaan.

Met de extra inkomsten konden alle plannen worden verwezenlijkt:

- de tuin is vergroot omdat er steeds meer kinderen in werken en er ook een naschoolse tuinclub is gestart

- de bestaande omheining is geheel gerepareerd
- een schuur is aangekocht voor het opbergen van tuingereedschap
- een bevoeiingssysteem is aangelegd

Er zelfs is nog geld over om in 2009 een deel van de tuin te overschaduwen en de tuin nog verder te vergroten voor een boomgaard met vrucht/fruitbomen.

Ook dit jaar gaan we weer plantenpakketten verkopen op de geveltuinendagen van 25 en 26 april.

Wilt u mee helpen verkopen voor het goede doel, laat het ons weten.

U kunt vast oefenen op de inhoud met het overzicht rechts van de pakketten van dit jaar.

Lilian Voshaar
NMT De Pijp

Plantenpakketten 2009

zon:

Dahlia	
Malva moschata (roze)	
Echinops	Echinops
Achillea millefolium niet wit	Duizendblad
Cichorei	Cichorei
Oenothera biennis	Teunisbloem
Centranthus ruber	Spoorbloem roze/rood
Helianthus annuus	Zonnebloem
Molinia variegata	Bont grasje

schaduw:

Euphorbia amygdaloides	Amandel wolfsmelk
Alcea rosea	Stokroos
Rudbeckia nitida	Zonnehoed
Hesperis matronalis	Damastbloem (wit, geurend)
Doronicum	Voorjaars zonnebloem
Geranium endressii	Ooievaarsbek
Primula vera	Sleutelbloem
Deschampsia flexuosa	Bochtige smeel
Oxalis deppei	Geluksklaver

1955 Het begin van de bouw van Buitenveldert

Van Niemandsland naar ruige speelplek

Het is 1950, de gemeente Amsterdam is druk bezig met Plan Zuid, het plan voor de bouw van Buitenveldert. Achter de ringweg is het nog leeg. Het is een leeg stuk land met hopen opgespoten zand. Een ruig landschap dat door veel jongens gebruikt wordt.

Rob Evers, oud inwoner van Niemandsland

Rob Evers gaf samen met zijn vriendjes in 1955 het 'lege' stuk land een naam: 'Niemandsland'. Ik zoek hem op in zijn woning in Amsterdam Oud-Zuid, waar hij al 61 jaar woont. Als jonge jongen speelde hij zo vaak als hij kon op het braakliggende terrein.

Hij vertelt dat hij vanaf de velden Amstelveen kon zien liggen. Niemandsland was de ideale speelplek. Er lagen planken, er was zand en er waren kleine kanaaltjes in overvloed. Ouderlijk toezicht was er niet en ook kwamen er weinig meisjes.

Het leven in Niemandsland

Rob bouwde met zijn vrienden hutten onder de grond. Daar was Niemandsland perfect voor. Er werden grote ruimten gegraven en daarover heen kwamen de oude planken die er rond zwierven. De hutten waren de geheime bunkers van Niemandsland. Het oude hout was ook geschikt om er vloten van te bouwen.

In de kanaaltjes vingen ze baarsjes en paling, die waren er volop. In Niemandsland woonden ook heel veel hazen en konijnen. Ook die werden gevangen. Op kleine petroleumpitjes en soms zelfs een open vuur deden ze hun eerste 'keuken' ervaring op door piepers te bakken. Naast het bouwen van hutten en het verzorgen van het eten was er soms ook oorlog. Dan kwamen er jongens van andere bunkers en moest er gestoeid worden. De dagen in Niemandsland vlogen voorbij.

Rob Evers: 'Spelen is leren zowel op fysiek als mentaal niveau. Door te rollen, vangen, klimmen en te gillen leer je vaardigheden die later van essentieel belang zijn.'

Ruige speelplekken

Rob vertelt dat de gemeente zich bij de bouw van Buitenveldert niet druk maakte over ruige speelplekken voor kinderen. Er was nog zoveel ruimte dat ze het probleem voor later niet zagen.

Lees hiernaast verder

Waterdagen in De Pijp (foto Lilian Voshaar)

Papierbakvulling

Bent u die ongevroegde magazines en mailings ook zo zat?

Elke week ligt onze deurmat of brievenbus vol met “interessante” en informatieve bladen en mailings van allerlei instanties. Geadresseerd weliswaar, maar daarom nog lang niet altijd gewenst.

Hoe weert u geadresseerd reclamedrukwerk?

1. Postbusnummer 666

Stuur een kaartje naar Postbusnummer 666, 1000 AR, Amsterdam, met de vermelding welke blokkade (direct mail, vaste telefoon, mobiele telefoon, e-mail, SMS, nabestaanden en marktonderzoek) men niet meer wenst. (Niet vergeten

naam, adres, woonplaats te vermelden en een postzegel te gebruiken). Tot slot plaatst u uw handtekening. Zonder verdere kosten weert u daarmee het grootste deel van de geadresseerde reclame. De meeste grote verspreiders worden van uw wens op de hoogte gebracht en u krijgt geen geadresseerde reclame meer van hen. Na vijf jaar of als u gaat verhuizen, moet u opnieuw een kaartje insturen.

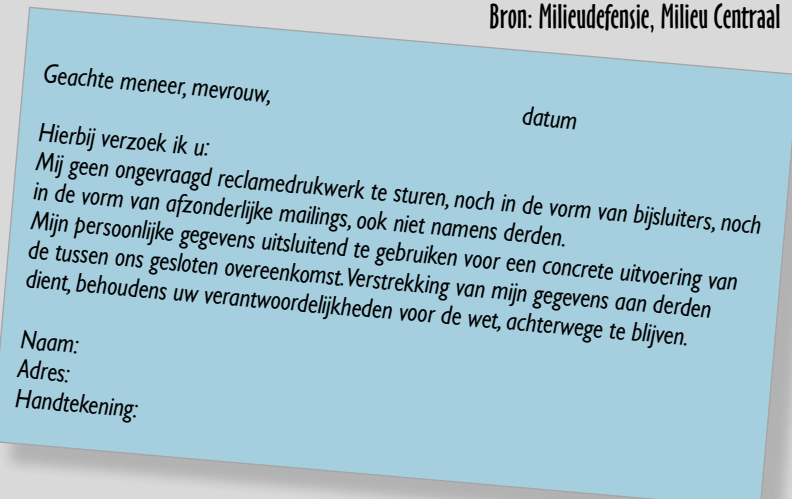
2. www.infofilter.nl

Ook telemarketing, de telefonische verkoop van producten, kunt u grotendeels stoppen door u aan hier te melden. Uw gegevens blijven drie jaar in dat bestand staan. Daarna moet u zich opnieuw aanmelden. De meeste adverteerders respecteren dit bestand.

3. Uw bank

Laat uw bank en/of verzekeringsmaatschappij weten dat u geen prijs stelt op folders (bij uw afschriften en dergelijke). Schrijf ook daarvoor een brief of een (brief)kaartje. Hieronder een voorbeeldtekst die u zo kunt overnemen.

Bron: Milieudefensie, Milieu Centraal

Vervolg pagina 12

Ze bouwden alles vol en de speelplekken die er kwamen werden voorzien van schommels, een wipkip en een klimrek en omsloten zandbakken.

Nieuwe ruige speelplekken

Amsterdam is nu weer druk bezig met het maken van nieuwe ruige speelplekken. De meerwaarde voor de kinderen wordt nu wel ingezien. Dit is niet altijd gemakkelijk.

Er is minder ruimte voor de speelplekken en spelen mag niet gevaarlijk zijn. Alle speeltoestellen moeten voldoen aan het Besluit Veiligheid Attractie- en speeltoestellen (BVAS) en een certificaat moeten veiligheid voor kinderen garanderen. Deze wetgeving is er natuurlijk niet zomaar gekomen. Na diverse ongelukken eisten ouders en overheid dat er meer veiligheidsmaatregelen genomen werden.

De gemeente zoekt nu naar een evenwicht. Een ruige speelplek moet enerzijds een plek zijn waar kinderen vrij kunnen ravotten. Een plek waar ze in bomen kunnen klimmen en hutten kunnen bouwen. Een ruige speelplek moet een plek zijn waar ze een schram kunnen oplopen of een blauwe plek.

Anderzijds moet een ruige speelplek niet levensgevaarlijk zijn. Een open vuur midden in de stad, kan echt niet meer. Daarnaast moeten we nu ook voorzigtiger omgaan met de natuur. Juist op een ruige speelplek moeten kinderen weten hoe ze voorzichtig kunnen omgaan met de planten, bomen en dieren die er leven.

Maar is de ruige speelplek nog wel een ruige speelplek?

Een ruige speelplek als het Niemandsland waar Rob zo mooi en levendig over

vertelt, het Niemandsland, dat bestaat in Amsterdam niet meer. Het bovengenoemde besluit zorgt ervoor dat zelfgebouwde hutten onder de grond en in de openbare ruimte niet meer mogen. Het natuur- en milieubeleid laat het niet meer toe dat we een baars vangen in het kanaal. (Ouderlijk) toezicht is tegenwoordig gewenst of vereist.

Wel ontstaan er prachtige speelplekken die meer zijn dan de wipkip en het klimrek. Speelplekken waar kinderen weer over bouwstammen kunnen klimmen en onder de modder thuis kunnen komen. Een plek waar ze de natuurelementen kunnen ontdekken. Meerdere stadsdelen in Amsterdam proberen op plekken waar huizen verdwijnen nieuwe ruige speelplekken te creëren: 'Speelplekken om te rollen, vangen, klimmen en te gillen.'

Aura de Klyn

Herfststukjes maken in Torendael (foto Karine Klappe)

En het eindresultaat mag er zijn! (foto Karine Klappe)

De benaming IVN staat voor Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie.

In Amsterdam richten de vrijwilligers zich vooral op de natuur in de stedelijke omgeving en de daarmee samenhangende problematiek. Uitgangspunt is dat leden natuuractiviteiten bedenken, ontwikkelen en uitvoeren.

Natuurlijk IVN!

Sinds de Floriade van 1972 zitten wij in het Amstelpark met een informatiecentrum waar tentoonstellingen te zien zijn, cursussen worden gegeven en kinderactiviteiten plaatsvinden.

Het IVN wil bewoners van Amsterdam volop de mogelijkheid bieden hun kennis van natuur en milieu uit te breiden door het aanbieden van verschillende cursussen en het geven van excursies in en rond Amsterdam. Dit jaar zal het klimaat speciale aandacht krijgen in o.a. excursies en cursussen.

Er zijn algemene natuurcursussen voor mensen die wat meer willen weten over natuur of geïnteresseerd zijn in de onderlinge samenhang van de natuur. We geven themagerichte cursussen over o.a. insecten, vogels, paddestoelen, bomen en diersporen.

De werkgroep excursies verzorgt rondleidingen door wijken, parken, groene oeverlanden en heemtuinen in Amsterdam. Maar er zijn ook wandelen en fietsrouteboekjes door de parken en door de natuur van Amsterdam e.o. Doel is dat de Amsterdammer oog krijgt voor onvermoede rijkdom aan bomen, planten en dieren in zijn/haar stad. Een van de doelgroepen is de

oudere in de buurt. Dit jaar loopt weer een project in het kader van 'Wij Amsterdammers', waarbij de bewoners van verzorgingstehuizen op excursie gaan in hun eigen buurt of in het Amstelpark.

De werkgroep tentoonstellingen zoekt het onderwerp meestal dicht bij huis. Dit voorjaar is dat een bomententoonstelling. Wat is vanuit een biologisch perspectief over bomen te vertellen? Wat is eigenlijk een boom? Wat gebeurt er in de wortels, de stam, de bladeren? Zijn er typische inheemse Nederlandse soorten, of zelfs typische Amsterdamse soorten? Met dergelijke vragen in het achterhoofd is gewerkt aan een veelzijdige presentatie.

Elke eerste zondag van de maand wordt een kinderactiviteit georganiseerd. Deze activiteiten kunnen variëren van verven en afdrukken maken van bladeren, zaaien en bekijken van kiemplantjes en nog veel meer. De IVN verzorgt sinds jaren ook knuffelmiddagen bij kinderboerderij De Stolp in Artis. Kinderen kunnen dan kleine dieren vasthouden. meer informatie op www.ivn.nl/amsterdam.

Karine Klappe

Excursie met ouderen in het Amstelpark (foto Karine Klappe)

Vondelpark, medebeheer en Ekokids

Vondelpark

Zoals u misschien weet, wordt momenteel gewerkt aan de realisatie van een natuureducatiepad in de Koeweide. Dankzij de inzet van vrijwilligers, het stadsdeel en betrokken partijen zoals Vrienden van het Vondelpark zal dit pad in het voorjaar in gebruik genomen gaan worden. Dit betekent dat er vanaf dit voorjaar wandelingen zullen worden georganiseerd voor geïnteresseerden. Een relatief nieuwe ontwikkeling is de betrokkenheid van IVN. Een groep van acht afstuderende gidsen zal dit project een impuls geven door mee te denken en doen vanaf januari t/m juni 2009. Zij zullen hun afstudeerproject hieraan wijden. Zie ook de pagina links hiernaast.

Dit jaar is er ook weer veel werk te verrichten, te denken valt aan: medebeheerdagen (het echte veldwerk), maar ook kunt u vrijwillige gids worden voor het natuureducatiepad. Nieuwe vrijwilligers hebben wij altijd nodig! Bent u geïnteresseerd of wilt u ook uw groene steentje bijdragen aan dit bijzonder leuke project?

Creatief beheer!?

Er zijn leuke ideeën over hoe je met oud groen en een goede dosis creativiteit iets nieuws kunt creëren in de openbare ruimte. Hoe kun je van een saaie plek iets bijzonders maken? Heeft u een locatie in gedachte die wel een creatieve oppepper kan gebruiken?

Wellicht een uitdaging voor u om er vorm aan te geven. In Rotterdam is dit inmiddels een begrip geworden. Een samenwerkingsverband van bewoners, kunstenaars en lokale overheid om van saaie plekken op creatieve wijze een inspiratiebron te maken...

Hoe dit eruit gaat zien is nog een verrassing, maar leuk wordt het zeker!

Bent u creatief, heeft u iets met groen, buitenruimte of met mensen en bent u geïnteresseerd?

Meldt u dan zeker aan of meld een locatie aan, zodat de projectgroep dit kan uitwerken. Verwachte uitvoeringstermijn: dit voorjaar.

Stichting Ekokids Nederland

is een non-profit organisatie. Hun programma is gericht op kennismaking en beleving van de natuur.

Het doel van de stichting is het ondersteunen van lokale organisaties die kindernatuur- en milieugroepen in de leeftijdsgroep van 8-12 jaar willen opzetten.

Door middel van uitwisselingsprogramma's wil Ekokids kinderen uit verschillende culturen met elkaar in contact brengen. Op deze manier kunnen de kinderen zien dat het behouden van natuur een mondiale zaak is.

Ekokids

Dit jaar gaan de Ekokids zich steeds meer bezig houden met het Vondelpark.

Ook hebben de Ekokids vrijwilligers nodig om ze hierbij te helpen.

De bedoeling is dat ze hun eigen stukje beheer gaan oppakken en dan mee gaan draaien in het natuureducatiepad komend voorjaar. Katinka Gruijters komt ook helpen met deze enthousiaste kinderclub en versterking is meer dan gewenst!

Verder hebben we ook een nieuwe uitwisselingschool gevonden. Het gaat hier om de Groupe Scolaire Daayat in Laamarna in Marokko. De kinderen zijn tussen de 8 en 11 jaar oud.

Deze school ligt in een van de armste en meest geïsoleerde gebieden van Marokko en heeft hulp nodig. Momenteel hebben de kinderen geen toiletten (geen stromend water, geen elektriciteit). Maar er is wel spirit dankzij hun idealistische leraar Hicham Alaoui die samen met Somicha vrijwillige hulp-troepen organiseert om deze zomer te komen helpen met het renoveren van de school.

Wij zijn benieuwd hoe dit gaat lopen en wat wij kunnen betekenen voor hen in de toekomst.

Meer weten of mee doen?

Voor al deze projecten kunt u terecht bij Somicha Bouzitoun
Wijkcentrum Vondelpark & Concertgebouwbuurt.
Tel: 020-662 82 37 of mail: s.bouzitoun@soozamsterdam.nl

Woensdag 11 februari 20.00 uur
Openbare lezing Een pleidooi voor echt eten

Door Michael Pollan, schrijver van het gelijknamige boek en bestsellers als 'The Omnivore's Dilemma' en 'In defense of food'. In De Duif, Prinsengracht 756, Amsterdam. Vooraf reserveren!
www.biologica.nl/detail_press.html?act_id=767&username=guest@biologica.nl&password=9999&publish=Y

Vrijdag 13 februari 16.00 uur
Onthulling Gierzwaluwen informatiebord

bij de Oranjekerk, Van Ostadestraat.

Vrijdag 13 februari
Warme Truien Dag

Een coole actie tegen de opwarming van de aarde: trek een warme trui aan en zet de verwarming lager! Nederland. Org: Het Klimaatverbond.
warmtruiendag@klimaatverbond.nl, www.warmtruiendag.nl

Zaterdag 14 februari 20.00 uur
Altijd al alles willen weten over bijen?

De ervaren imkers van de Amsterdamse bijvereniging (AVBB) houden een oriëntatieochtend voor alle geïnteresseerden (zie ook www.bijepark.nl). Bij voldoende belangstelling gevolgd door een praktijkmiddag. Kosten 10,- inclusief koffie en koek. Info: Rob Saal, (419 61 63), rsaal@wx.nl of Ries Hoogendoorn (610 34 01), avbb-rieshoog@hetnet.nl

Zondag 22 februari 11.00-13.00 uur
Winterwandeling

Wie weet onder winterse omstandigheden langs het Nieuwe Meer kijken naar watervogels en roofvogels die zich hier rond deze tijd in soms groten getale ophouden. Onder leiding van Nico Jansen, de telescoop gaat mee.
 Vertrek: NME-centrum 'De Waterkant' op het depot van de Oeverlanden, Anton Schleperspad 1. Leden en kinderen gratis, niet-leden 1,50 euro p.p. Opgeven is niet nodig. Informatie: Jan Kees van Dijk (617 19 15)

Woensdag 25 februari 11.00-12.30 uur
Voorjaarsverschijnselen Gaasperplas

Start: Uitgang metrostation Gaasperplas
 Info: Ronald Rave (06 2043 4875)

Zondag 1 maart 14.00-15.00 uur
Kinderexcursie Amstelpark
"Gebeurt er al iets?"

Start: IVN-paviljoen in Amstelpark.
 Info: Katja Sienknecht (06 5594 1478)

Maandag 2 maart 14.00-16.00 uur (vertrek Bc de Pijp 13.00 uur)

Wandeling/excursie Hortus VU

Rondleiding door het prachtige kassencomplex met een grote verzameling vetplanten, cactussen, vleesetende planten en tropische gewassen. Kosten: 1,50 + strippenkaart. Vooraf aanmelden: Buurtcentrum De Pijp, 2e van der Helststraat 66 (570 96 40)

Zondag 8 maart 11.00-12.30 uur
Mossen en korstmossen

Willem Colenbrander geeft ons een kijkje in de onbekende wereld van deze bijzondere plantengroepen die te vinden zijn op levend en dood hout, maar ook op steen. In deze tijd zijn de mossen op hun mooist. Vertrek: NME-centrum 'De Waterkant' op het depot van de Oeverlanden, Anton Schleperspad 1. Leden en kinderen gratis, niet-leden 1,50 euro p.p. Opgeven is niet nodig. Informatie: Jan Kees van Dijk (617 19 15)

Zondag 8 maart 10.00-12.30 uur
De bomen in het Amstelpark

Er staan 18 natuurgidsen in opleiding voor u klaar om u in anderhalf uur rond te leiden door het Amstelpark. De nadruk van de excursie zal liggen op de winterkenmerken van bomen. Wist u bijvoorbeeld dat in een knop het volledige blad al aanwezig is? Start: IVN-paviljoen Amstelpark. Info: Carry Pot (690 22 83)

Zaterdag 14 maart 10:00-16:00
Cursus Ecologische siertuin

Praktische cursus over het zelf creëren van een natuurlijke tuin met aandacht voor planten, vogels, insecten, vlinders en water in de tuin. Docente: Marie-Jose Meertens.
 De Kleine Aarde, Boxtel. 55 euro, incl. koffie, thee en lunch.
 Info: (0411 684921), www.dekleineaarde.nl

Woensdagmiddag 18 maart
"Spaar de bomen"

Boomfeestdag in speeltuin Henrick de Keijser. Speeltuin Henrick de Keijser (672 40 58)

Zaterdag 21 maart 12.00-13.30 uur
Lente in het Westerpark

In samenwerking met Nemo. Een stukje geschiedenis en de wilde planten langs de spoorlijn. Een wandeling vol verrassingen.
 Start: Nemo (wandelcentrum) naast de kinderboerderij in het Westerpark, Overbrakerpad 2

Zaterdag 21 maart 10.00 uur
Snoeicursus De Pijp

Na een uurtje theorie en een vragenhalfuurtje neemt Gerard Schuitemaker u mee naar buiten om de theorie in de praktijk te laten zien. Klimplanten, struiken en rozen worden onder handen genomen. Neem uw snoeischaar mee! Aanmelden bij Natuur- en milieuteam De Pijp (400 45 03), nmt@wijkcentrumceintuur.nl

Agenda en milieu eerste helft

Zondag 22 maart 11.00-12.30 uur
Lente in Frankendaal

Op 18 maart is het Nationale Boomplantdag en vlak daarna begint de lente. Er valt nu veel te beleven op het gebied van boomsilhouetten, bladontluiking, knoppen, katjes en bestuiving.
 Start- en eindpunt: Hoofdingang Frankendaal aan de Middenweg.
 Info: Henk Wolters (664 45 06)

Zondag 5 april 14.00-15.30 uur
Amstelpark: een geurwandeling

We gaan overal aan ruiken, bijvoorbeeld aan Daslook en aan de blaadjes van Hondsdraf. Start bij de zuidelijke ingang aan De Borghthof. Info: Arend Wakker (419 14 12)

Dinsdag 7 april 20.00 - 22.00 uur
Geveltuincursus

U krijgt deskundig advies van groendeskundige Rob Evers over het aanleggen en onderhoud van uw geveltuin.
 Aanmelden verplicht bij SOOZ, p/a Wijkcentrum Zuid-West, info@soozamsterdam.nl, vóór 31 maart.
 Bewoners die een nieuwe geveltuin aanvragen krijgen voorrang. Bij minimaal 5 aanmeldingen uit uw straat of directe omgeving kunt u van het wijkcentrum extra ondersteuning krijgen in de vorm van deskundig advies of het verkrijgen van gereedschap. Dit laatste is niet op individuele basis, maar geldt voor de groep.

Elke maand versturen we de digitale Groene Ladder met nog veel meer activiteiten op natuur- en milieugebied. Wilt u die ook ontvangen stuur dan een mailtje naar nmt@wijkcentrumceintuur.nl

natuur- activiteiten 2009

Zaterdag 11 april 08.00 uur

Vroege vogels in het Sarphatipark

Welke vogels zijn er in het park en hoe herken je ze? Thea Dammen staat er vroeg voor op, want dan zijn ze druk met het zoeken naar eten.

Aanmelden bij Natuur- en milieuteam De Pijp (400 45 03) of nmt@wijkcentrumceintuur.nl.

Vrijdag 17 april 19.00 uur

Documentaire Mooi toch die Pijp!

Een buurt in actie voor meer groen. het waarom van geveltuinendagen in de Pijp ingeleid door het natuur- en milieuteam De Pijp. Ter voorbereiding voor geveltuinendag. Café de Molli, Van Ostadestraat 55 hs

Maandag 20 april 14.00-16.00 uur (vertrek Bc de Pijp 13.00 uur)

Wandeling/excursie natuurtuin de Wiedijk

Rondleiding langs de mooie beplanting en een aantal bijzondere grafmonumenten van deze begraafplaats aan de Amstel.

Kosten: 1,50 + strippenkaart

Vooraf aanmelden: Buurtcentrum De Pijp, 2e van der Helststraat 66 (570 96 40)

Zaterdag 25 april vanaf 11.00 uur

Geveltuinendag Olympiaplein en Hoofddorpplein-Schinkelbuurt

Samenwerking Opbouwwerk Oud-Zuid (SOOZ) organiseert op de volgende twee locaties een geveltuinendag:

- Olympiaplein: 11.00 - 15.00 uur. Dit is een samenvoeging van de locaties Hendrik Jacobszstraat en de Achillesstraat.

- Schinkelkade/hoek Vaartstraat (bij zorgcentrum Schinkelhaven): 11.00 - 14.00 uur. Dit is een kleinschalig georganiseerde geveltuinendag voor mensen uit de Hoofddorpplein-Schinkelbuurt. Uiteraard kunt u op beide locaties weer aarde en plantjes halen voor uw nieuwe geveltuin. Meer info Bart Nooij (662 03 89) b.nooij@soozamsterdam.nl.

Zondag 26 april 10.00-16.00 uur

Geveltuinendag De Pijp

De hele dag door worden de nieuw aangelegde geveltuinen voorzien van tuinaarde (als men dat aangevraagd heeft) door bakfietsende vrijwilligers. Om 12.00 uur begint de Groene Informatiemarkt met dit jaar allerlei leuke nieuwe onderwerpen zoals het mussenproject, de tuinpomp, verticale geveltuinen van SWOMP, aardperen en natuurlijk allerlei planten te koop: plantenpakketten voor schaduw en zon waarvan de opbrengst naar een goed doel gaat; klimplanten; stokrozen en andere eigen kweek van het Groene Gemaal. Kwekerij Kalkrijk staat er met bijzondere heemplanten en de Bloemenboot met kleurig en fleurig groengoed. Voor de kinderen hebben we de kinderboerderij uitgenodigd. Vragen of meedoen of helpen? nmt@wijkcentrumceintuur.nl

Zondag 3 mei 11.00 tot 13.00 uur

Spoorzicht: Eten uit de natuur

Ook liefde voor natuur gaat door de maag, maar is niet altijd ongevaarlijk. De gids verteld en waarschuwt, op een wandeling door park Spoorzicht. Trek stevig, liefst waterbestendig schoeisel aan. Je krijgt na afloop enkele recepten mee, om thuis aan de slag te gaan. Meer informatie over Natuurpark Spoorzicht op www.xs4all.nl/~werthof.

Start: vanaf de bushalte aan de noordkant van het treinstation Diemen Centrum.

Info: Petra Kerkhof (600 23 03)

Zondag 3 mei 14.00 tot 15.30 uur

Japan in het Amstelpark

Start: Hoofdingang bij de slagboom van het Amstelpark

Info: Arend Wakker (419 14 12)

Dinsdag 12 mei 14.00-16.00 uur

Woensdag 13 en 20 mei 19.30-21.30 uur

Balkonplantencursus voorjaar/zomer

U krijgt veel praktische informatie over het inrichten en onderhouden van planten in bakken en potten tijdens twee avonden. Kosten 7,50 Vooraf aanmelden: Buurtcentrum De Pijp, 2e van der Helststraat 66, (570 96 40)

Woensdag 13 mei 13.00-14.30 uur

Vogels: broedseizoen in de Wiedijk

Welke vogels broeden hoe en waar?

Start: Hoofdingang van de Wiedijk, S.F. van Ossstraat 1

Info: Ruud van Kempen (06 2246 9847)

Vrijdag 15 mei 20.30-22.00 uur

Nachtegalen luisteren

Nachtegalenavond met Rein Cremer en Carla Peperkamp. Meestal zijn de nachtegalen half april weer in hun broedgebied terug en laten dan tot ongeveer de langste dag hun fraaie gezang klinken. Het succes van de avond hangt wel af van de weersomstandigheden, dus enig geluk is wel nodig. Vertrek: NME-centrum 'De Waterkant' op het depot van de Oeverlanden, Anton Schleperspad 1. Leden en kinderen gratis, niet-leden 1,50 euro p.p. Opgeven is niet nodig. Informatie: Jan Kees van Dijk (617 19 15)

Woensdag 27 mei van 19.30-21.30 uur

Dialezing "Tuinen en balkons in Amsterdam"

U kunt genieten van grote en kleine tuinen: een prachtig jordanees dak met uitzicht op de Westertoren; een bloemrijke vensterbank in De Pijp; allerlei mooie balkonnetjes; een dekschuit vol bloemen op de Amstel en parkachtige binnentuinen aan de grachten.

Buurtcentrum De Pijp, 2e van der Helststraat 66 (570 96 40)

Zondag 31 mei

Dag van het park

Voor mee informatie zie www.dagvanhetpark.nl

Zondag 31 mei 10.30-12.00 uur

Lente op "Java"

Natuurexcursie langs de binnentuinen op het Java eiland.

Start: Azartplein bij 't eindpunt van Lijn 10

Info: Arend Wakker (419 14 12)

Zondag 7 juni 14.00-16.00 uur

Amstelpark: op Safari in "ons" park.

Kinderexcursie voor kinderen van 4 t/m 10 jaar. Met schepnet, loeppotjes etc. op zoek naar alle dierenvriendjes die klein genoeg zijn om in onze handen te passen.

Start: IVN-gebouw Amstelpark

Donderdag 18 juni 20.00 uur

Gierzwaluwen in De Pijp

Voorlichting en excursie over deze bijzondere buurtbewoners door Thea Dammen.

Aanmelden nmt@wijkcentrumceintuur.nl (400 45 03)

Zaterdag 27 juni 11.00 uur - 17.00 uur

Opentuinendag in De Pijp

Toegang passe partout 2 euro: o.a. 2e van der Helststraat 66, Frans Halststraat 16K, Hemonystraat 26 E. De tuinen zijn te herkennen aan de ballonnen aan de gevel. Ook mee doen? Neem dan contact op met Mini Groot (020-671 97 65), je bent van harte welkom.

Cursussen aanbod 2009

januari t/m juni woensdagen van 13.30-15.00 uur Kleuterclub

Elke week leuke natuuractiviteiten. Met goed weer maken we met z'n allen uitstapjes naar de kinderboerderij of het park. We gaan ook knutselen, verhaaltjes voorlezen en zingen.
Kosten: € 15,00. Vooraf aanmelden: Buurtcentrum De Pijp, Tweede van der Helststraat 66 (570 96 40)

maart t/m mei dinsdagavonden en zaterdagmorgen Cursus bloemen herkennen

Wie wil er nou niet weten wat de naam van een bloem is? Maar om die naam te weten moet je wel de bloem en de plant kunnen herkennen. In de cursus gaan we niet alle 1500 Nederlandse plantensoorten behandelen. Maar wel gaan we van de belangrijkste plantengroepen kenmerkende bloemen bekijken. Zodat je na afloop van de cursus van een groot aantal bloemen snel de familie kunt herkennen. We gaan onze verse kennis meteen uitproberen in drie excursies in maart, april en mei. En hoe meer bloemen je leert onderscheiden, hoe mooier de komende zomer voor je wordt! Deze cursus bestaat uit drie binnenlessen en drie buitenlessen.

Docenten: Gert Snoei en Arend Wakker
Locatie binnenlessen in ons IVN bezoekerscentrum in het Amstelpark Data lessen: dinsdag 24 maart, 21 april, 26 mei van 19.30-21.45 uur.
Data excursies: zaterdag 4 april, 25 april, 30 mei
De lokaties zijn onder voorbehoud naar het Westerpark met brettentzone, het Amstelpark, het Thijssepark en de Diemer Vijfhoek van 10.00-13.00 uur.
De kosten voor deze cursus zijn € 35,- voor leden/donateurs en € 45,- voor niet-leden. Minimum aantal deelnemers 8 en maximaal 20.

maart t/m oktober 14.00-15.30 uur Een natuurlijke kijk op Noord

Van maart t/m oktober is er een terugkerende excursie op elke tweede dinsdagmiddag van de maand, uitgezonderd de grote vakantie, met als thema een "Natuurlijke kijk op Noord". Op dinsdag 10 maart gaan we kijken naar wat er al bloeit en wat er nog bloeit.
Start: NME/Schooltuinen, J.H. van Heekpad 3

april t/m oktober 2009 woensdag van 13.30-15.00 uur

Tuinclub voor kinderen

Zaai en oogst je eigen zonnebloemen, radijsjes en worteltjes.
Kosten: € 65,00. Vooraf aanmelden: Buurtcentrum De Pijp, Tweede van der Helststraat 66 (570 96 40)

april t/m oktober donderdag van 10.30-12.00 uur

Tuinclub voor vrouwen & mannen

Zaai en oogst je eigen groenten, kruiden en bloemen.
Kosten: € 95,00. Vooraf aanmelden: Buurtcentrum De Pijp, Tweede van der Helststraat 66 (570 96 40)

Vrijdag 6 maart vanaf 19.30 uur

tot en met 13 september

Praktisch imkeren voor beginners

Eerste avond van de cursus. Elk voorjaar start de Amsterdamse Vereniging tot Bevordering van de Bijenteelt (AVBB) in maart een cursus praktisch imkeren voor beginners. De cursus wordt gehouden op het Nieuwe Bijenpark in Amsterdam Geuzenveld. Zie voor meer info www.bijenpark.nl.

Vanaf maart t/m juni op maandag 20.00-22.00 uur

Word ook Bomenridder!

Een opleiding in 4 avonden voor bewoners uit Amsterdam Oud-Zuid.

In Oud-Zuid hebben bewoners zich verzameld onder de naam Bomenridders om zich samen in te zetten om het wel en wee van deze bedreigde soort te behartigen. In een viertal avonden leer je de basis van het bomen beschermen in Oud-Zuid. Aan de hand van praktijkvoorbeelden wordt in groepjes geoeft. Het laatste half uur discussiëren we met zijn allen over wat je is opgevallen en hoe daar mee om te gaan.

Eerste hulp bij kap op maandag 30 maart

Bomen met de buurt op maandag 27 april 2

Maak een monument op maandag 25 mei.

Welke boom past in jouw straat op maandag 29 juni.

Meer informatie op www.bomenridders.nl.
Meld je aan voor 1 maart
De Pijp 400 45 03 Lilian Voshaar
Zuid-West 662 03 89 David van Bezooijen

Vrijdag 24 apr t/m zo 26 apr vr 18.00 - zo 16.00 uur

Training Transition Towns Nederland

Intentie training voor mensen die een Transition Town willen starten. Verkenning in breedte en diepte van het TT-concept, Hoofd, hart en handen, Open Spaces, Permacultuur, presentaties en verschillende werkvormen. Groepenverblijf De Elegast, Beek-Ubbergen. 125 euro p.p., incl. 2 x overnachting, alle bio-vega maaltijden, cursusmaterialen, koffie en thee. Maximaal 30 deelnemers. Vooraf aanmelden is vereist. Org: Transition Towns Nederland. Info: 040-291 02 95 (Omslag). E-mail: omslag@omslag.nl Web: <http://transitiontowns.nl/voorpagina/transition-trainingen-nederland>

mei t/m juni woensdagavonden en zondagen

Hoera, een insect!

Insectencursus. Veel mensen zien insecten als prikkende, stekende, akelig zoemende, gevaarlijk uitziende besties. In deze cursus gaan wij werken aan een andere beeldvorming. Hoe leven insecten? Wat betekenen ze voor het milieu? Is er eigenlijk wel leven zonder insecten? Allemaal vragen die aan de hand van allerlei insectensoorten, zoals libellen en bijen, worden beantwoord. We hopen dat u het aan het einde van de cursus eens zult zijn met bovenstaande titel. Docent: Ronald Rave. Locatie binnenlessen in ons IVN bezoekerscentrum in het Amstelpark Data binnenlessen: woensdag 13 mei, 27 mei en 10 juni van 19.30-22.00 uur.
Data excursies: Zondag 17 mei, 31 mei en 14 juni van 11.00-14.00 uur.
De kosten voor deze cursus zijn € 35,- voor leden/donateurs en € 45,- voor niet-leden. Minimum aantal deelnemers 8 en maximaal 20. Voor deze cursussen kun je je aanmelden bij Carry Pot ce.pot@planet.nl of (690 22 83). Je inschrijving is pas geldig na betaling van het cursusgeld op giro 4740601 t.n.v. IVN afdeling Amsterdam o.v.v. de naam van de cursus.

Guerrilla Gardening is het aanleggen van tuinen op grond die niet van jou is, zonder expliciete toestemming van de eigenaar. De naam werd in 1973 voor het eerst gebruikt in New York door de 'Green Guerrilla Group'.

Stiekeme tuinen

De Green Guerilla Group bouwde op een braakliggend terrein een prachtige voedselproducerende tuin die nog steeds bestaat en door vrijwilligers wordt onderhouden. Guerrilla Gardening kan verschillende karakters hebben. Het kan gaan over het terugbrengen van voedselproductie naar je omgeving. Het kan een politiek statement zijn over het gebruik van publieke ruimte en het gebrek aan groen; Of over gemeenschapszin, het samen onderhouden van de buurt oftewel 'community action'.

Geveltuintjes

In Amsterdam bestaat Guerrilla Gardening al decennialang. Bewoners halen tegels uit de stoep voor hun gevel, zetten vuilnisbakken en potten met bloemen op de stoep of planten bessenstruiken

Groentetoren (foto SWOMP)

in stadsparkjes. Sinds 16 jaar steunt het Stadsdeel De Pijp deze initiatieven en nu kun je in verschillende stadsdelen een geveltuin aanvragen. Het gemeenschapsgevoel is in De Pijp echter altijd blijven bestaan. Eens per jaar graven de buurtbewoners samen met krakers, die bakfietsen aarde rondfietsen, hun tuintjes uit. Maar ook echte Guerrilla Gardens worden nog steeds in potten en perkjes geclaimd.

Lokale voedselproductie

Niet als destijds in New York werd deze zomer in De Pijp een stuk grond bezet. (zie artikel Swomp op bladzijde 6-7) Op het terrein werden caravans neergezet en de bewoners begonnen er een

klimaatvriendelijk huishouden. Daarbij hoort ook lokale voedselproductie, dus het terrein werd omgetoverd tot stadstuin. Er zijn nog tal van mogelijkheden om binnen de stad ruimte voor voedselproductie te gebruiken. Zo kun je je ecologische voetafdruk behoorlijk verkleinen door een gedeelte van je voedsel zelf te verbouwen in je tuin, op je dak of het balkon. Met autobanden, jutezakken en roosters kun je de ruimte zo efficiënt mogelijk gebruiken. Eigen groenten maken je niet alleen bewuster maar zijn ook nog eens veel lekkerder. Meer informatie over Swomp, ecologisch tuinieren en verticale tuinen: swomp.wordpress.com. Meer informatie over Guerrilla Gardening en Urban Gardening op: guerrillagardening.org en technologyforthe poor.com.

Urban Guerrilla Gardening

Een verticale tuin is een manier om je oppervlakte beter te gebruiken. Je monteert een rooster op ongeveer 15 cm van een gevel. Aan de binnenkant van dit rooster bind je jute tegen het rooster. Tussen de jute en je gevel stort je aarde. Om te voorkomen dat er vocht in de stenen trekt doe je plastic zeil tegen de muur. De 'swompers' bieden dit jaar een 'verticale tuin' bouw pakket aan tegen kostprijs en kunnen eventueel helpen bij het bouwen. Mail naar: swomp@hypocrisy.org

Verticale tuin (foto SWOMP)

De wereld van de daken

Mensen willen groen in hun woonomgeving. Ook in Amsterdam. Dat zie je aan de geveltuintjes die overal in dichtbebouwde stadsdelen opduiken, aan de watertuinen in de Hobbemakade en de Lijnbaansgracht, aan de balkonnetjes die soms uitpuilen van de plantenbakken. In enquêtes over de wensen voor

de directe woonomgeving scoort groen altijd hoog, meestal staat het boven aan het verlanglijstje. In de verdichtende stad komt op de grond minder ruimte voor groen beschikbaar. Dat is duidelijk. Maar dat hoeft geen ramp te zijn. Er is nog een wereld te winnen: de wereld van de daken.

In het buitenland zie je al veel voorbeelden van prachtige en toegankelijke daktuinen. Ook Rotterdam en Groningen zijn druk bezig met het vergroenen van het stedelijk dak. In Groningen krijgen inwoners sinds begin dit jaar maar liefst 30 euro subsidie per vierkante meter als ze een groen dak laten aanleggen, dat is 60 procent van de kosten. Rotterdam is al net zo scheutig. In Amsterdam zijn er nog niet veel voorbeelden, maar twee stadsdelen hebben een subsidieregeling en anderen gaan dat volgen. Veel dakeigenaren durven niet aan daktuinen te beginnen omdat ze onbekend zijn met bijvoorbeeld de constructieve en juridische aspecten.

Wanneer groene daken op grote schaal worden toegepast dragen ze bij aan een duurzame en gezonde stad. Groene daken vangen regenwater op en voeren het vertraagd af. Een groot deel van dit water verdampt, de rest stroomt uiteindelijk weg. Hierdoor wordt het riool minder belast als het hard regent. Groene daken nemen stofdeeltjes op uit de atmosfeer en vormen een buffer tegen luchtvervuiling. Een beplant dak isoleert het pand eronder. Hiermee leveren groene daken een bijdrage aan de vermindering van energieverbruik en CO₂-uitstoot. Daardoor vermindert de opwarming van de stad en verbetert de luchtkwaliteit. En natuurlijk wordt de stad groener, waardoor er meer kansen komen voor flora en fauna en de leefbaarheid verbetert.

Groene daken bieden ook voordelen voor u

Naast het feit dat u een bijdrage levert aan een duurzame stad, heeft een groen dak ook financiële voordelen voor u. Een groen dak heeft een isolerende werking waardoor u in de winter uw pand minder hoeft te verwarmen en in de zomer minder hoeft te koelen. Dit levert dus direct een besparing op uw energienota! Bovendien gaan groene daken langer mee dan een gewoon dak waardoor u lagere onderhoudskosten heeft aan uw dak. Daarnaast heeft een groen dak een waardeverhogend effect op uw pand en zal het uw woongenot vergroten.

Naast de vele voordelen die een groen dak biedt, kan het lastiger en duurder zijn om een lekkage te verhelpen. Dit risico kan echter voorkomen worden door een goed ontwerp, uitvoering en beheer. Ook is de aanleg van een groen dak wat duurder dan een traditioneel dak. Echter, dit wordt deels gecompenseerd door de energievoordelen en dankzij een subsidieregeling wordt dit wellicht grotendeels gecompenseerd.

Onderhoud van een groen dak

Bij extensieve groene daken bestaat het onderhoud uit een maal per jaar verwijderen van zaailingen van bomen, regenwaterafvoer controleren en zonodig schoonmaken en eventuele looppaden nakijken. Intensieve groene daken hebben meer onderhoud nodig en moeten bij langdurige droogte besproeid worden.

Een groen dak is een dak dat bedekt is met vegetatie en begroeiing. Er zijn verschillende typen groene daken, namelijk extensieve en intensieve groene daken. Voor een duidelijke uitleg is er de 'handleiding Daktuinen' van de Dienst Ruimtelijke Ordening. Voor € 10 euro af te halen bij de Zuiderkerk of te downloaden op de website van de centrale stad. Deze handleiding wil de onbekendheid met dit fenomeen wegnemen. Woningbouwverenigingen, stadsdelen en particulieren kunnen er met deze handleiding voor gaan zorgen dat ook Amsterdam spectaculaire en bruikbare daktuinen krijgt. Het dakenlandschap wacht op ontginning.

Kosten van een groen dak

De kosten voor de aanleg van een groen dak hangen af van de kwaliteit en kenmerken van het bestaande dak en van de uiteindelijke inrichting. De gemiddelde aanlegkosten variëren van €45/m² voor een extensief dak tot €120/m² voor een intensieve daktuin. Subsidiemogelijkheden
Afgelopen novemberv heeft de stadsdeelraad unaniem een motie aangenomen om per 2009 met een subsidieregeling groene daken in Oud-Zuid te stimuleren. Ook in het conceptmilieubeleidsplan wordt voorgesteld om een subsidiefonds op te stellen alleen voor extensieve groene daken. Bewoners (met toestemming van de eigenaar) maar ook bedrijven kunnen een aanvraag doen.

Fiscale aftrekregelingen

Ondernemers kunnen tevens gebruik maken van de landelijke MIA- en Vamil-regelingen. De MIA en Vamil zijn fiscale aftrekregelingen voor ondernemers die investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen die voorkomen op de Milieulijst. Vegetatiedaken staan op deze lijst en vallen binnen de hoogste aftrekcategorie. Voor meer informatie kunt u terecht op de website van SenterNovem. U vindt hier uitleg over de procedure en de aanvraagformulieren.

Bronnen: milieu.antwerpen.be
www.groningen.nl/groenedaken
www.amsterdam.nl
www.paulwolftuindecoraties.nl
www.aadg.nl

Stil en schoon varen in een fluisterbootje

“Een ideaal motortje”, aldus Aura: “Zo licht als een handtas. Een druk op de knop en hij vaart. Stil. Voor de grap noemen we hem wel ‘de staafmixer’.

Klein, pittig en energiek is ze. Aura de Klijn is kunstenaar, creëert installaties in de openbare ruimte, heeft haar eigen theatergroep (‘De Spin en het Meisje’) en werkte als opbouwwerker bij Sooz, Stichting opbouwwerk Oud-Zuid. Na al dat werk trekt ze er in de lente en zomermaanden vaak op uit in haar fluisterbootje.

De Klijn: “Ik vind het logisch dat je je bewust bent van natuur en milieu. Dus laat ik de auto ook staan en gebruik hem alleen als ik spullen moet vervoeren. Mijn bootje – een vijf meter stalen westfriese sloep - vaart op stroom. Een

jaar geleden heb ik het motortje met accu en oplader via Internet besteld en keurig thuisgekregen. Het was toen een investering van 500 Euro, maar ja, dan heb je ook alles in één keer in huis.

De motor is heel licht. Hij werkt veel gemakkelijker dan een benzinemotor. Je hoeft hem niet eens aan te trekken! Hij kan achteruit met twee en vooruit met vijf versnellingen.

De accu laadt je in één nachtje op (met groene stroom), goed voor 11 uren varen. Je kunt ook twee accu's nemen, goed voor 22 uur. Je wordt zelfs gewaarschuwd met een berichtje, dat je laat weten hoeveel uur je nog kan varen! Je mag niet scheuren door de Amsterdamse grachten. Ik vaar wel eens het

Als Aura de Klijn (32) op zomeravonden in haar fluisterboot langs de woonboten in de grachten of de Amstel vaart, steken woonbootbewoners hun duim wel naar haar op, als o.k. teken. Want het elektromotortje, waarmee haar sloep wordt aangedreven veroorzaakt geen lawaai, laat geen gemorste benzine in het water achter en niemand heeft last van uitlaatgassen.

Lees verder op pagina 23

Groene groeten uit Gemaal

Het Groen Gemaal in het Sarphatipark staat al acht jaar paraat om gratis advies en hulp te bieden bij het verzorgen van uw geveltuin. Wij geven advies op maat over het kiezen en onderhouden van geschikte planten.

U kunt bij ons terecht voor tips om overlast van klimplanten bij uzelf en de burens te voorkomen. Een breed assortiment aan inheemse vaste planten die geschikt zijn voor in de geveltuin, achtertuin, op het balkon of in plantenvakken staan op onze werf om te ruilen

met planten, stekken of zaden die u over heeft.

Tijdens de koude maanden zijn wij bezig met het kweken van zaden en stekjes in onze kas, zodat wij een rijk aanbod aan planten hebben in het voorjaar. Bijvoorbeeld vaste Judaspenning, Vingerhoedskruid en Lavatera.

Groen Gemaal staat op de nominatie om de monumentenstatus te ontvangen. Daarna gaat Waternet aan de slag om het gebouw weer in oude glorie te renoveren. Wij kunnen niet wachten!

Enkele activiteiten die we voor dit jaar gepland hebben.: als deel van het natuur-en milieuteam De Pijp vieren we natuurlijk mee met het 10 jarig bestaan. Lees daarover op pagina 3.

We zijn te vinden op de Geveltuinendag met onze kraam vol groen en informatie. En natuurlijk spelen wij een rol bij de festiviteiten rondom de opening van het Liefdesbruggetje in het Sarphatipark. We doen weer mee met de jaarlijks terugkerende Open Tuinendag op 27 juni. Dit jaar gaan we regelmatig op zaterdagmiddag open voor informatie, planten en klusmiddagen.

Dus het wordt een spannend en gevarieerd jaar bij het Groen Gemaal in het Sarphatipark.

Groengemaal@wijkcentrumceintuur.nl (662 13 50) Elke werkdag tussen 13 en 17 uur geopend behalve vrijdag.

Amsterdams Rijnkanaal over om in de richting van het Flevopark te gaan. Dat is pittig varen, maar dat trekt ie wel."

Aura begrijpt niet goed waarom de elektromotor voor boten nog kleinschalige handel is. "Als je ziet hoeveel benzine we in het water achterlaten... Hoeveel meer vissen en mosselen er terug zouden kunnen komen als we het

water niet meer op die manier vervuilen... Waarom doen we dat niet met z'n allen? Een elektromotor stinkt niet, je kunt met elkaar in 't bootje kletsen, 't is totaal stil."

Aura probeert daarom vaak anderen (vrienden) over te halen ook een elektromotor aan te schaffen en somt dan iedere keer opnieuw de voordelen op: eenvoudige bediening, vergt weinig

energie, maakt weinig lawaai (fluistert), geen vaarbewijs vereist en is milieuvriendelijk.

De belasting is de elektromotorbezitter welgezind en het bedrag van de milieubelasting wordt teruggestort. Het ligt volgens haar aan de onbekendheid dat nog niet iedereen meteen overstapt. "Ze denken dat het teveel gedoe is. Vragen zich af of het wel echt zo milieuvriendelijk is."

Tot dusver varen er enkele plezierboten in de grachten met een fluistermotor.

Ook zijn er politievoertuigen en bussen met elektromotoren. Aura noemt dit 'een klein begin'. Ze vertelt over het pleidooi van Al Gore voor zoveel zonnepanelen in de Amerikaanse woestijn, die heel Amerika aan energietoevoer kunnen voorzien en vergelijkt dit idee met Nederland: "Dit is een land van wind en water. We kunnen hier groene stroom opwekken. Het is totaal milieuvriendelijk. Ik snap niet waarom we dat niet doen!"

Sandra van Beek

Activiteiten Natuurtuin CINETOL

De Natuurtuin Cinetol is een binnentuin in De Pijp en bestaat uit een stuk verwilderd bos. Het bos is in beheer van een stichting die werkt met vrijwilligers. Vanaf 1 maart wordt er elke maandag van 13.30 tot 17.00 uur in de tuin gewerkt. Vrijwilligers zijn altijd welkom.

In de eerste helft van 2009 staan de volgende activiteiten op het programma:

- Vogels in de wintertuin: een activiteit voor kinderen van 6 tot en met 10 jaar. Welke vogels zie je in de winter, hoe overleven vogels in de winter? We maken voedsel voor de vogels zoals pindakettingen en vetbollen. Datum: 14 februari 2009. Er is plek voor 8 kinderen. Aanmelden kan bij José of Nelly
- Schuur verven: onze schuur moet geverfd worden. Vrijwilligers gezocht die hiermee willen helpen.
- Zaden opkweken tot planten: met kinderen gaan we aan de slag met het zaaien van zaden. Als de plantjes groot zijn, gaan we ze planten in het bos. De datum is nog niet bekend.

- Open Tuinendag: ook dit jaar doen we mee aan de Open Tuinendag in De Pijp. Deze vindt plaats op 27 juni 2009.
- Een spannende vertelling in het bos: vanwege het grote succes houden we, net zoals vorig jaar aan het begin van de avond in het voorjaar een spannende vertelling in het bos. Een activiteit voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar. Datum is nog niet bekend.

De data voor de activiteiten worden in onze nieuwsbrief of in die van het NMT De Pijp bekend gemaakt. Informatie en/of aanmelden kan bij José Boers, Lutmastraat 255, tel: 679 89 21 of Nelly Krewels, Lutmastraat 259, telefoon 471 12 98. U kunt ook mailen: nkrewels@xs4all.nl

De paddentrek in het Vondelpark is weliswaar veel kleinschaliger dan op andere plekken in Nederland, maar door het intensieve gebruik van het park en de kunstmatige situatie van de natuur vallen er relatief veel slachtoffers. Veel padden worden op de brede lanen overreden door fietsers, en ook vallen er veel in de putjes die overal in het park te vinden zijn.

Sinds een paar jaar is er een grote groep enthousiaste vrijwilligers actief om de paddentrek in goede banen te leiden. In kleine groepjes trekken ze tijdens de paddentrek-periode er 's avonds op uit om de beestjes te vangen en ze op een veilige plaats weer los te laten. Alle mogelijke hindernissen en gevaren voor padden in het park zijn in kaart gebracht, en op deze plaatsen zie je de paddenploeg met zaklantaars de omgeving afspeuren.

"Vooral de stoeperanden in de buurt van het Paviljoen vormen een grote barriè-

Vondelpark van het Wijkcentrum. Somicha Bouzitoun stelt het rooster samen, zodat er iedere avond wel een groepje van minstens drie op stap gaat.

De dagelijkse verslagen van de 'pattrouilles' verschijnen op de webstek www.hetVondelpark.net

De paddentrek in het Vondelpark begint vrij plotseling ongeveer eind februari. Vanaf dan is er iedere avond wel een pad in nood te vinden. Het aantal loopt de volgende week of twee geleidelijk op, waarna er een plotselinge korte piek optreedt waar het krioelt van de padden op het park. Plotseling is dat dan weer voorbij, en dan is er de weken daarna nog zelden een pad aan te treffen. Vlak voor de eerder genoemde piek komen ook de bruine kikkers tevoorschijn. De bruine kikker wordt niet zo graag geholpen, trouwens.

Het duurt dus niet zo lang meer voordat de volgende paddentrek gaat beginnen. De Werkgroep Natuur Vondelpark

Paddenstrek in het Vondelpark 2008

De jaarlijkse paddentrek is een bekend fenomeen dat overal in het land plaatsvindt. Minder bekend is dat er ook een paddentrek is in het Vondelpark. Ieder jaar omstreeks eind februari ontwakken de padden uit hun winterslaap, kruipen uit hun schuilplaats en trekken dan naar een vijver om daar te paren en eitjes te leggen.

re," aldus Annelies, "ze ruiken de vijver die er vlak achter ligt, maar kunnen niet over de rand heen. Dan lopen ze erlangs en dan vallen ze in de putjes." Trudy, een van de andere vaste vrijwilligers loopt als ze dienst heeft, langs de buitenkant van de grote fietspaden om de padden te zoeken die op het punt staan de weg over te steken.

"Tot 9 uur 's avonds maken ze geen schijn van kans, daarom is het noodzakelijk dat we ze vangen en veilig de weg overzetten. Daarna vinden ze het zelf wel." Vrijwilligster Joke heeft intussen ook een goede kijk op waar de padden te vinden zijn: "Soms is er avonden achter elkaar geen pad te vinden, en andere avonden heb je handen vol werk, maar iedere pad die je helpt is er weer een die voor honderden nakomelingen kan zorgen."

Het vrijwilligerswerk wordt gecoördineerd door de Werkgroep Natuur

is nog op zoek naar nieuwe vrijwilligers om de oude ploeg aan te vullen. Het is tamelijk zwaar werk waarbij je 's avonds op pad moet, juist bij weer en wind en ook regelmatig op de knieën moet, terwijl je soms helemaal niets vindt: maar als je er ook maar eentje uit een putje haalt of van een fietswiel redt geeft dat een uiterst bevredigend gevoel.

Opgeven als paddenvrijwilliger kan je via de webstek van www.hetVondelpark.net

Samenvatting van activiteiten:

- * Opgeven als vrijwilliger kunt u op www.hetVondelpark.net of bij wijkcentrum Vondelpark & Concertgebouwbuurt, Hendrik Jacobszstraat 4-6
- * Lezing over de paddentrek op 17 februari op dezelfde locatie
- * Eind februari tot eind maart: de paddentrek in het Vondelpark

Straks terug in het Vondelpark?

De eerste jonge vogels (leg 2007), die in het Vondelpark geboren zijn, keren begin maart hopelijk terug. Vader heeft net als vorig jaar trouw in het park overwinterd. Moeder ooievaar is kort na de jongen ook dit jaar weer het zuiden vertrokken.

De vogels hebben zich in het park helemaal zelf zonder de tussenkomst van ecologen- en andere mensensoorten succesvol geïntroduceerd. Amsterdam mag trots zijn op het Vondelparkpaartje. In twee elkaar opvolgende jaren bracht het stel met succes twee maal een nest van drie jonge groot. (Het gemiddelde broedresultaat ligt op minder dan de helft.)

De nestpaal in het Vondelpark is hard aan vernieuwing toe. Het nest is veel te klein en dit gaat ten koste van de dieren. Jongen vogels kieperen over de rand en als de overgebleven dieren een paar weken oud zijn moeten pa en ma buitenshuis slapen omdat er geen ruimte meer is in het nest. Het huidige 'mussenestje' voldoet niet aan de eisen van een eigentijdse woonvoorziening zoals de menselijke soort die voor zichzelf aanhoudt. De tijd dat hele gezinnen drie hoog achter op een halve woning in De Pijp woonden is voor de mensensoort immers ook al lang voorbij. Aan Oud-Zuid dus het dringend verzoek om voor het nieuwe broedseizoen voor een of meer fatsoenlijke ooievaarswoningen te zorgen.

En nog iets: ooievaars zijn carnivoren. Ze leven van muizen, grote insecten, ratten, kikkers e.d. en hun spijsverteringsorganen zijn niet ingesteld op plantaardige kost. Je kunt ze geen brood geven zoals de eendjes. De jonge dieren gaan hier beslist door dood.

Meer info: www.hetvondelpark.net

Mart Janssen

Vleermuizen zoeken in uw binnentuin

Elk jaar organiseert het Natuur- en milieuteam De Pijp een voorlichtingsavond over vleermuizen en vinden in het Sarphati- en het Vondelpark excursies plaats om deze bijzondere zoogdieren te bekijken en beluisteren. We maken de hoog frequente sonargeluiden die de vleermuizen uitstoten hoorbaar met een zogenaamde bat-detector. Veel mensen vertellen ons dat ze vleermuizen in en om hun huis zien vliegen. Om vast te stellen waar ze wel en niet zitten, willen we het komend jaar de bat-detector uitlenen aan bewoners. Omdat het een nogal kostbaar apparaat is zal er een borg in de vorm van een geldbedrag, paspoort of iets dergelijks moeten worden afgegeven. Er vliegen in onze buurt drie soorten vleermuizen rond: de dwergvleermuis, de ruige dwergvleer-

muis en de veel zeldzamere laatvlieger. Deze geluiden zijn moeilijk van elkaar te onderscheiden. Als u mee wilt helpen om de buurt in kaart te brengen, neem dan contact op met Natuur- en milieuteam De Pijp, nmt@wijkcentrumcein-tuur.nl of 020-400 45 03

De mus is een veeleisende soort

Wat heeft de mus nodig?

• Voldoende nestgelegenheid:

Klimop: Mussen broeden vaak in klimop. De blaadjes van deze groenblijvende plant liggen als dakpannetjes over elkaar en houden de regen tegen. Deze klimop hoeft niet persé tegen de muur te groeien. In een boom, struik of tegen een schutting kan ook.

Vogelvides: Deze maken de onderste rij dakpannen weer toegankelijk voor broedvogels. Als het goed is zijn ze al verkrijgbaar. We willen particuliere eigenaren en woningbouwverenigingen stimuleren deze aan te brengen.

Nestkasten: Alleen nuttig als er meerdere worden opgehangen. Eén nestkast is zinloos. Op het Groen Gemaal organiseren we regelmatig 'mussenklusdagen' waar we kolonie-nestkasten maken. U kunt zelf een kolonienestkast komen maken en tegen kostprijs (15 euro) meenemen.

• Voldoende voedsel in de directe omgeving die de mus dekking biedt:

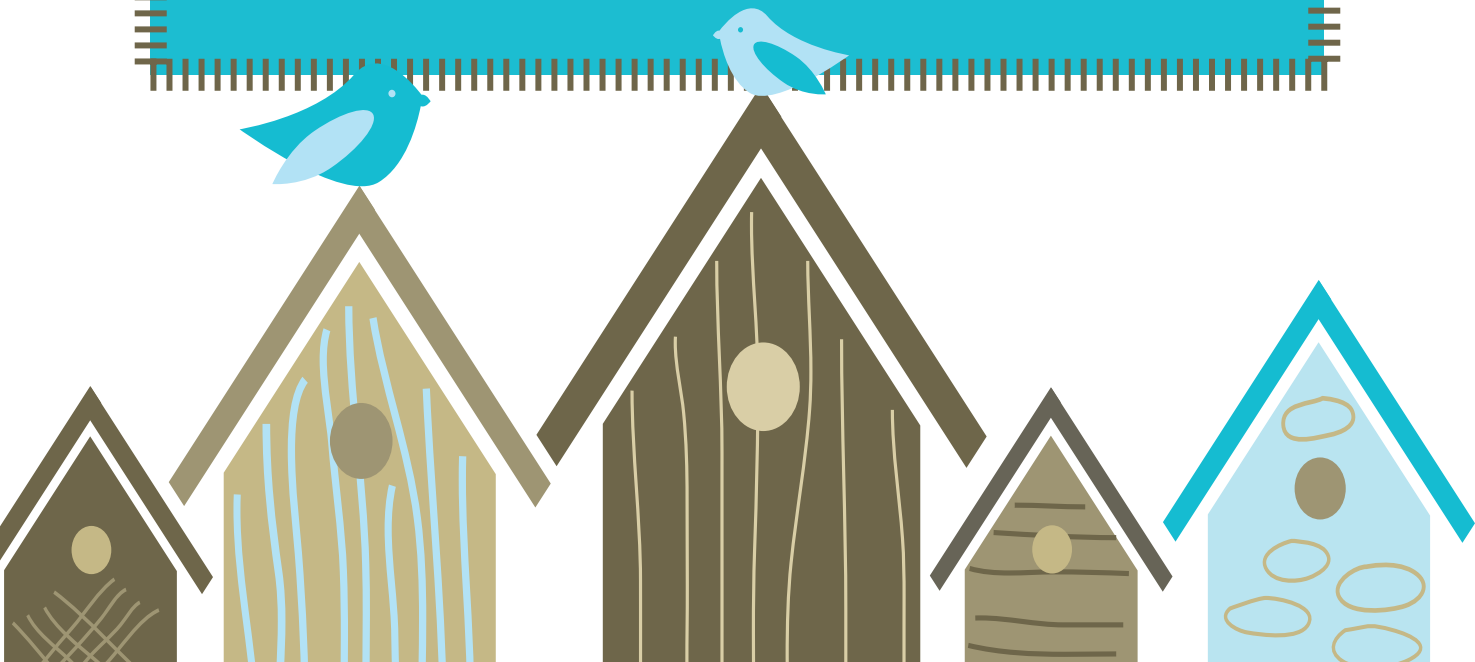
Inheemse planten zoals varkensgras, melganzevoet, straatgras en vogelmuur (onkruid) leveren niet alleen zaden op voor de volwassen vogels, maar er zitten ook bladluizen op die de jongen in de eerste twee weken van hun leven nodig hebben.

• Inheems groen als leverancier van eiwitrijk voedsel voor de jongen.

Op de groene informatiemarkt van de komende geveltuinendagen en op het Groen Gemaal zullen deze plantjes aangeboden worden. Vogelbescherming Nederland verkoopt vetblokken met insecten, geschikt voor mussenjongen.

• **Veiligheid:** dichte groene heggen, struiken of klimplanten zijn plekken waarin mussen dekking zoeken en vormen een belangrijke plek in het leefgebied van de huismus. De mus zoekt zijn voedsel bij voorkeur binnen enkele meters van die dekking. Ze dienen vaak ook als slaapplek voor de mannetjes en niet broedende vogels.

• **Hygiëne:** Mussen nemen een water- en zandbad. Zand en water moeten dus dicht in de buurt zijn van de omgeving die de mus een veilige dekking biedt.

Actieplan Huismus

Hoe redden we de huismus

De huismus verdwijnt uit de steden. Door het hele land zijn projecten gestart om de mus in de stad te behouden. Veel mensen willen graag iets voor de mus doen, want dit kleine vogeltje staat hen na aan het hart. Hoe kunnen we de huismus in de stad redden?

Rode lijst

De mus staat al jaren op nummer één in de top tien van meest waargenomen tuinvogels. Dat komt omdat die op het platteland nog veel voorkomt. Maar in de grote steden, waar die vroeger het meeste voorkwam is de mussenpopulatie tussen 1990 en 2004 met 40% afgenomen (van 100.000 naar 60.000), in Amsterdam zelfs met bijna 100 procent! Ook in twintig andere Europese landen is de afname in de grote steden groot. Met het verdwijnen van openbaar groen en het dichtten van nestholten in gebouwen en op daken ging ook de voedsel- en nestgelegenheid voor de mus verloren.

Zowel in Nederland als in het Verenigd Koninkrijk staat de huismus nu op de rode lijst van bedreigde soorten.

Honkvast

De huismus is een honkvaste vogel, die in groepen leeft. Zijn leven speelt zich af binnen een straal van een paar honderd meter en in het broedseizoen zelfs minder dan dat. In zijn eerste levensjaar verplaatst de mus zich nog over een groter gebied, daarna niet meer. De jonge mussen die rond zwerven komen voort uit het geboorteoverschot van bestaande mussenkolonies. Kleine mussenkolonies (10 paar en minder) krijgen te weinig jongen om zelfstandig voort te kunnen bestaan en hebben aanwas van buitenaf nodig. Pas bij 25 paar of meer kan een kolonie zich zelf onderhouden.

Nieuwe kolonies

Kolonies in kinderboerderijen, maneges, dierentuinen en sommige binnentuinen zijn de laatste bolwerken van de mus in de stad en van groot belang voor het behoud van de huismus. Van hieruit kan de mussenbevolking in de stad zich herstellen. Ze moeten wel met elkaar in contact kunnen komen en daarvoor zijn zogenaamde stapstenen nodig. Dat zijn stukjes levensruimte waar de mus zich thuis voelt en van waaruit nieuwe kolonies kunnen ontstaan.

Wat u kunt doen

Wij willen graag weten waar in de buurt de mussen zich bevinden, want dat zijn mogelijke stapstenen voor de mus. Misschien moeten we daar voor nieuw voedsel- en nestgelegenheid zorgen, bijvoorbeeld door nieuwe aanplant en het ophangen van nestkasten. Alle eisen die een mus aan zijn leefgebied stelt moeten binnen een straal van een paar honderd meter bij elkaar liggen.

Op het Wijkcentrum Ceintuur houden we de mussenstand bij. Weet u een plek (tuin of straat) waar mussen zijn? Geef het dan aan ons door. Op het wijkcentrum hebben we formulieren om uw mussen aan te melden. Die vindt u ook op onze website. (klik op nieuws).

Natuur- en milieuteam De Pijp

Ik woon in Amsterdam op het Azartplein in een flat met een binnentuin.

In deze tuin hebben we een mussenkolonie van plusminus 20 of 30 mussen, het is een heel kabaal hier bij tijden.

Tegen de lift aan groeit een klimop en dat is zo'n beetje hun thuis.

Ik woon op de bovenste etage en heb daar dit eigengemaakte vogelvoederhuisje geplaatst, deze wordt dagelijks bezocht door veel van de mussen die elkaar af en toe ook weg jagen.

Soms zit er een spreeuw, of een koolmeesje en het hok is zo gemaakt dat de duiven er niet bij kunnen.

Geert Timmerman

Bijzondere planten

In 2008 deden leden van de Plantenwerkgroep van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) afdeling Amsterdam onderzoek naar spontaan opkomende planten. Zij zijn actief bij het Floristisch Onderzoek Nederland (Floron) afdeling Groot-Amsterdam en in de Werk- en Adviesgroep Muurplanten. Hierbij het overzicht van hun vondsten.

Steenbreekvaren (foto Paul van den Boogaard)

Slaapkamergeluk (foto Paul van den Boogaard)

Baardgras (foto Russ Klenman & Karen Blisard)

Bij de juli-excursie van de werkgroep werden dit jaar op de Ruysdaelkade twee witte kolen gevonden.

De excursieleden kunnen zich weer opgeven om komend jaar deel te nemen aan het Floron-onderzoek in Amsterdam, bij Floron Groot-Amsterdam, want nieuwe plantenonderzoekers zijn altijd gewenst!

Wettelijk beschermd:

Tongvaren groeit op vochtige muren en is gevoelig voor vorst en droogte. Gevonden op de kademuur van de Boerenwetering door de deelnemers aan de juli-excursie. Na het beroemde straatputten onderzoek in Utrecht is Amsterdam dit nu ook enigszins gaan onderzoeken. In een straatput van de Theophile de Bockstraat vond men daar deze varen.

Steenbreekvaren Bij de juli-excursie vond men ook nog twee extra exemplaren bij het Berlagelyceum naast de meer dan 100 Tongvarens daar. Hopelijk blijven er nog velen over na deze strenge winter. (Record ooit was daar 660 Tongvarens).

Gele Helmbloem Bij het Berlagelyceum werden in juli ook nieuwe planten gevonden. Op de Ruysdaelkade waren deze door de het stadsdeel door het zandstralen van de kademuren verdwenen, zo werd door buurtbewoners in juli verteld.

Ook op de SWOMP in de Rustenburgerstraat (zie het artikel over SWOMP op bladzijde 6 werd op drie plaatsen (in een muur, tussen betonplaten van de brandladder en tegen de schutting) deze beschermde plant aangetroffen. <http://swomp.wordpress.com/>

Rode Lijst (bedreigd in voortbestaan):

Stijf Hardgras is een zeldzaam gras, dat groeit op open, droge, verstoorde, kalkrijke, zonnige plaatsen. Het bloeit van mei tot en met juli. Gevonden in de Govert Flinkstraat.

Inburgerend

(uithemse planten, die hier na winters in leven blijven)

Boskortsteel is een zeer zeldzaam gras, dat groeit op vochtige, voedselrijke grond aan bosranden. Gevonden in de Vossiusstraat.

Slaapkamergeluk groeit op beschaduwde, vochtige, stenige plaatsen vaak in grote aantallen. Gevonden in de Vossiusstraat.

Recent ingeburgerd

Baardgras is een zeer zeldzaam gras met zwak genaalde pluimen, dat op open, droge, omgewerkte zandgrond groeit. Gevonden in de Govert Flinkstraat en op de Stadhouderskade. Oorspronkelijk uit Zuid-Europa.

Draadzwenggras is een zeer zeldzaam gras, dat op open, vochtige, kalkhoudende grond groeit. In de Govert Flinkstraat aangetroffen.

Paul van den Boogaard

Beschrijving en tekening met behulp van de boeken: 'Stadsplanten' geschreven door Ton Denters. ISBN: 9059560752 en 'Heukels' Flora van Nederland' ISBN: 900158344X

www.knnv.nl/amsterdam
www.frontlinie.nl/floron

Gevonden in Amsterdam
Oud-Zuid in 2008

Aanvraagformulier Geveltuin 2009

Aankruisen of invullen wat van toepassing is.

Naam:

(svp in blokletters!)

Adres:

Postcode:

Telefoon: 020-.....

E-mail:

Datum aanmelding:.....

Huisnummer.....straat.....

Afmeting geveltuin:meter lengte x 1,5 tegel breed

**Het gaat om: de aanleg van een nieuwe geveltuin*
 het aanpassen van een geveltuin*
 (uitbreiden/verlengen/verbreden*)**

* doorstrepen wat niet van toepassing is.

MAAK EEN TEKENING OP DE ACHTERZIJDE (GEEN TEKENING = GEEN GEVELTUIN)

Aan de voorwaarden bij de aanleg van geveltuinen in Stadsdeel Oud-Zuid wordt voldaan: (Svp aanvinken)

- Ik weet dat het stadsdeel een geveltuin aanlegt onder de voorwaarde dat ik het goed verzorg en onderhoud;
- De geveltuin wordt 1 1/2 tegel breed (45 cm); De stoep is breed genoeg. Er blijft minimaal 1,50 meter doorgang over op het trottoir.
- Ik lever een duidelijke tekening aan t.b.v. de stratenmakers, die de stoepbanden komen aanleggen;
- Ik vraag eerst toestemming aan mijn huisbaas wanneer ik zelfhechtende klimplanten of latwerk aan wil brengen;
- De benedenwoning heeft geen balkonbakken en/of een voortuin;
- Ik woon op de begane grond of de bewoners van de begane grond geven op dit aanvraagformulier schriftelijke toestemming;
- Ik zorg dat geen klimplanten in de overspanning van de openbare verlichting groeien;
- Ik plant geen boom/bomen in de geveltuin en eventuele zaailingen zal ik verwijderen;
- Ik ben op de hoogte van de volgende voorwaarden: Het stadsdeel behoudt zich het recht voor bij verwaarlozing de geveltuin te verwijderen en het trottoir in oude staat te herstellen; Het stadsdeel is niet aansprakelijk voor enige schade (of gevolgschade) aan het pand die is ontstaan door de, hetzij op aanvraag van de eigenaar, hetzij op aanvraag van bewoner(s), aangelegde geveltuin (klimbeplanting); Het is niet toegestaan het formaat van de geveltuin te wijzigen; Geveltuinen worden niet aangelegd in winkelstraten, bij terrassen of bij andere uitstallingen; Bloempotten en plantenbakjes mogen geplaatst worden, mits er 1,50 meter stoep overblijft en het geheel goed wordt onderhouden.
- Ik bestel hierbij m3 gratis aarde voor mijn geveltuin en ik kom deze op Geveltuinendag ophalen.
- Ik wil meehelpen op de Geveltuinendag.
- Ik kom planten of zaden brengen om te ruilen, weg te geven of voor weinig geld te verkopen aan andere buurtbewoners

Voor akkoord met de voorwaarden en aanvraag geveltuin:

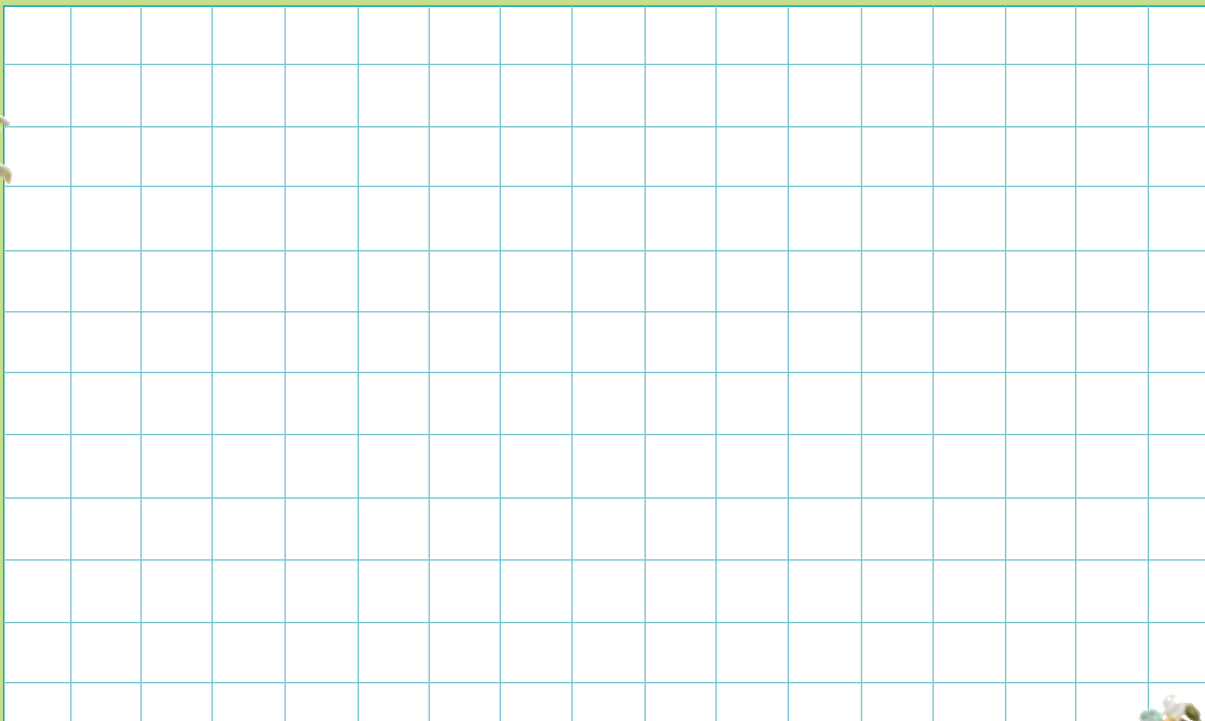
Handtekening aanvrager:

Amsterdam d.d. . - -

Vergeet niet deze bon in te leveren vóór 12 maart
bij een van de natuur- en milieuteams

Ruimte bestemd voor uw tekening. (1 hokje is 1 tegel van 30 x 30 cm)
Teken de gewenste plaats van de geveltuin t.o.v. voordeur en ramen.

Uw geveltuin wordt door het stadsdeel aangelegd in maart of april.

Als u samen met uw burens of voor het huis van uw (beneden)burens een geveltuin aanlegt, vraagt u dan van te voren toestemming aan uw burens: (Indien van toepassing in te vullen door de bewoner(ster) op de begane grond.)

Op het Olympiaplein en Schinkelkade/hoek Vaartstraat het is de geveltuinendag op zaterdag 25 april vanaf 11.00 uur en op zondag 26 april vanaf 12 uur in De Pijp. Zie de agenda voor meer informatie.

Deze dagen worden georganiseerd door de vrijwilligers van de werkgroepen natuur en milieu van de drie wijkcentra in Amsterdam Oud-Zuid.

Inleveradressen voor uw formulier:

De Pijp

- Natuur- en milieuteam De Pijp, Wijkcentrum Ceintuur, Gerard Doustraat 133, 1073 VT Amsterdam (400 45 03 of nmt@wijkcen-trumceintuur.nl)

Vondelpark-Concertgebouwbuurt

- Natuur- en milieuteam Vondelpark, Wijkopbouwcentrum Vondelpark-Concertgebouwbuurt H. Jacobzstraat 4-6, 1075 PD Amsterdam (662 82 37 of info@soozamsterdam.nl)

Zuid-West

- Natuur- en milieuteam Zuid-West, Wijkopbouworgaan Zuid West, Achillesstraat 85, 1076 PX Amsterdam (662 03 89 of info@soozamsterdam.nl)

Naam:(svp in blokletters!)

Adres:Postcode:

Telefoon: 020-..... E-mail:

Verklaart hierbij geen bezwaar te hebben tegen het plaatsen van een geveltuin.

Amsterdam, datum:-.....-2009

Handtekening eigenaar/bewoner begane grond:

.....

Wij wensen u veel plezier toe met uw geveltuin

Wilt u gezonde groene planten en duurzaam gebruik maken van water? Kijk dan eens of u water kunt gebruiken uit uw eigen tuin. Wist u welke kostbare omweg drinkwater maakt, voor het bij u uit de kraan stroomt? Een regenton en/of een waterpomp zijn goede alternatieven voor kraanwater en voor wie duurzaam wil tuinieren het overwegen van de moeite waard.

Regenton

Met één van die duurzame alternatieven, de ouderwetse regenton, boekt u een dubbele winst. De ton vangt regenwater op en voorkomt tegelijkertijd dat het in de riolering belandt. Daar moet het weggepompt worden en gereinigd in een waterzuiveringsinstallatie, dat kost veel geld en energie. Neemt u een regenton, installeer hem dan zo dat het water weer terugloopt in de regenpijp als de ton vol is. Hiervoor zijn handige 'regentonautomaten' in de handel. Het klinkt ingewikkeld, maar het is niet meer dan een pvc-buis die ervoor zorgt dat het water uit de regenpijp zijwaarts wordt afgevoerd totdat de regenton vol is en het nieuw aangevoerde water weer terugloopt in de regenpijp.

Infiltratieslang

Hebt u geen zin aldoor met emmertjes of gieters te lopen, dan kunt u een infiltratieslang koppelen aan het kraantje

van de regenton. De infiltratieslang (bijvoorbeeld een oude tuinslang met hele kleine gaatjes, die u ook onder de grond kunt leggen) zorgt ervoor dat als de regenton vult, het water meteen in de grond kan zakken. Hoe groter de gaatjes, hoe sneller de ton leeg is en weer regenwater op kan vangen dat anders in het riool terecht komt. Bij een droge periode moet u dan de regenton bijvullen. Hoe kleiner de gaatjes in de slang, hoe langer u bij droogte met het opgeslagen regenwater doet. Maar in een nattere periode zal de slang het water uit de regenton niet afgevoerd hebben, de ton nog vol zitten en het water toch in de riolering belanden. Een voorbeeld van een ton met infiltratieslang vindt u in de geveltuin van het Wijkcentrum Ceintuur aan de Gerard Doustraat. Een vergelijkbare regenton, inclusief automaat en slang, kunt u voor een bedrag van 30-50 euro bij een tuincentrum aanschaffen.

Waterpomp

Hebt u geen regenpijp, dan kunt u in uw tuin een waterpomp slaan. Die voorkomt niet dat regenwater in het riool terecht komt maar wel het onnodig gebruiken van kostbaar drinkwater. Grondwater treft u al aan op een diepte van ongeveer 1 meter. In de meeste binnentuinen in De Pijp zelfs nog minder diep.

Een pomp wordt geïnstalleerd door een speciaal puntstuk de grond in te drijven tot ruim onder de grondwaterspiegel. Aan dit puntstuk worden buizen vast gemaakt en bovenop komt de pomp. Let op! Door de veengrond waar Amsterdam op drijft is het water dat naar boven wordt gepompt géén drinkwater. Daarbij komt ook nog eens dat op die veengrond een laag grond is opgebracht, grofweg de eerste meter die u bij het slaan van de pomp aantreft. Die grond komt van elders en is mogelijk licht vervuild. Het laten slaan van een pomp kost ongeveer € 250, meer informatie via www.tuinpomp.nl

Pomp in de binnentuin van de Binnenpret Eerste Schinkelstraat (foto Oscar Vrij)

Water in je tuin

Biedt zich aan/gezocht:

Activiteiten in het Sarphatipark

In het Sarphatipark worden al jaren verschillende ecologische projecten opgezet en gerund door vrijwilligers van het Natuur- en milieuteam De Pijp. Deze variëren van het onderhouden van de natuurlijke oevers tot het aanleggen van een vlinderplantsoen. Deze klussen zijn niet op vaste dagen maar afhankelijk van het seizoen, vaak komt het neer op een zaterdagmiddag per 2 maanden. Meld je aan voor de mailinglist zodat we je op de hoogte kunnen houden van de eerstvolgende activiteiten. Natuur- en milieuteam De Pijp, Gerard Doustraat 133, 1073 VT Amsterdam. 400 45 03 of nmt@wijkcentrumceintuur.nl

SWOMP tuin klusdag

Elke zondag, vanaf begin maart, klussen op het SWOMP. Onkruid wieden, zaaien, snoeien en andere tuin werkzaamheden. Vanaf 12 uur 's middags, neem van tevoren even contact op via swomp@hypo-crisy.org. Kijk op swomp.wordpress.com voor meer info. Freestate SWOMP

Geveltuinendag de Pijp

Elk jaar zijn er weer mensen welkom die mee helpen met organiseren, leuke activiteiten bedenken, kraamaankleding te bedenken, opbouwen en afbreken, geveltuinen voorzien van aarde met de bakfiets en plantjes verkopen voor het goede doel. Na afloop wordt er samen genoten van een welverdiend maal.

Voor meer informatie kun je op donderdagmiddag langskomen bij het Natuur- en milieuteam de Pijp, Wijkcentrum Ceintuur in de Gerard Doustraat 133, of bellen naar 400 45 03.

Groene vingers voor het Groen Gemaal

Werkzaamheden: onder andere om bezoekers te woord te staan, helpen bij het zaden- en plantenruilcentrum, kleine klusjes, tuinonderhoud, bezoeken van geveltuinen in de buurt, snoeien en opbinden van struiken. Frequentie: ca. 3 uur per week. Bel met Hannah, Susanne of Els op 664 13 50 of kom langs op het Groen Gemaal in het Sarphatipark. Groengemaal@wijkcentrumceintuur.nl

Het IVN heeft dringend actieve mensen nodig!

Cursussen, excursies, tentoonstellingen en overige activiteiten van het IVN worden met grote tevredenheid bezocht. Vindt u het leuk om op uw eigen wijze bij te dragen aan de continuering hiervan? Zonder uw bijdrage kunnen wij het niet! Dat kan als volgt: U kunt zich beschikbaar stellen voor de werkzaamheden in de afdeling Amsterdam. Een vrijwilliger bepaalt zelf hoeveel uur hij/zij besteedt, heeft veel eigen inbreng bij de zaken die worden opgepakt, ontmoet vele gelijkgestemde mensen, doet unieke ervaring op en draagt op een zinvolle manier bij aan natuur en milieu. Bij alle werkgroepen zijn nieuwe mensen van harte welkom! Doe mee! www.ivn.nl/amsterdam

Het mussen actieplan

Nodig: Mussentellers, Nestkast bouwers, Mussenliefhebbers. Het komende jaar gaan we op allerlei manieren proberen om meer mussen in de stad te krijgen. Daar hebben we hulp bij nodig. Je kunt je aanmelden bij het Rosa en Noortje van het Natuur- en milieuteam De Pijp, het project loopt in heel Oud-Zuid. Voor meer informatie over wat we denken te gaan doen zie het artikel op pagina 26 en 27 Natuur- en milieuteam De Pijp, Gerard Doustraat 133, 1073 VT Amsterdam. 020-400 45 03. nmt@wijkcentrumceintuur.nl

Tuinmannen en tuinvrouwen gezocht.

Sinds september 2008 is aan de Marathonweg 5 het huiskamerinloopproject 'WELKOM' geopend. Dit pand beschikt over een leuke binnentuin, die hoognodig moet worden opgeknapt én onderhouden, bij voorkeur door bewoners uit de Marathonbuurt of directe omgeving. Voor meer informatie; Mariëtta De Zorzi of Bart Nooij, telefoon 6620389 of info@soozamsterdam.nl

